

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-28-26

Druk nr 2307
Warszawa, 3 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907 oraz z 2025 r. poz. 1705) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 w ust. 3 w pkt 2 w lit. n na końcu dodaje się przecinek oraz lit. o w brzmieniu:
„o) oświata i wychowanie”;
- 2) w art. 17:
 - a) w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej;”,
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej oraz podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 21–23, podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane nie przekształcają się w podmioty obrony cywilnej.”;
- 3) w art. 50 w ust. 2 po wyrazach „służb państwowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych,” dodaje się wyrazy „uczelnie nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej,”;
- 4) w art. 52 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej mogą być również prowadzone przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane w ramach specjalistycznych usług wojskowych, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.”;
- 5) art. 62 otrzymuje brzmienie:
„Art. 62. Organy ochrony ludności kontrolują wykonywanie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej przez podmioty ochrony ludności, o których mowa w art. 17 ust. 1, oraz z którymi zawarły porozumienie, o którym mowa w art. 19 ust. 1, lub wobec których

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

wydały decyzję, o której mowa w art. 20 ust. 2 – w zakresie zadań zleconych tym podmiotom przez te organy ochrony ludności.”;

- 6) w art. 69 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) udostępnienia, w miarę możliwości, punktu schronienia osobom chroniącym się przed zagrożeniem.”;
- 7) art. 79 otrzymuje brzmienie:
„Art. 79. Wykonując zadania operatora SBŁP, minister właściwy do spraw wewnętrznych może zlecać zadania związane z organizacją, budową, utrzymaniem i modernizacją SBŁP:
 - 1) podległym sobie lub nadzorowanym przez siebie jednostkom organizacyjnym;
 - 2) jednostkom wojskowym, za zgodą Ministra Obrony Narodowej;
 - 3) innym podmiotom, o których mowa w art. 76 ust. 3, z wyłączeniem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego;
 - 4) innym podmiotom spełniającym łącznie następujące warunki:
 - a) będącym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym lub podmiotem prowadzącym działalność telekomunikacyjną,
 - b) posiadającym świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego pierwszego stopnia, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych,
 - c) dającym rękojmię należytego wykonywania zadań na rzecz operatora SBŁP.”;
- 8) po art. 79 dodaje się art. 79a w brzmieniu:
„Art. 79a. Koszty realizacji zadania operatora SBŁP, związane z organizacją, budową, utrzymaniem i modernizacją SBŁP, zleconego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych podległym sobie lub nadzorowanym przez siebie organom i jednostkom organizacyjnym, są finansowane z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;
- 9) art. 82 otrzymuje brzmienie:
„Art. 82. W celu ochrony ludności przed zagrożeniami powstałymi w wyniku klęsk żywiołowych, zdarzeń o charakterze terrorystycznym lub działań wojennych wykorzystuje się obiekty zbiorowej ochrony i punkty schronienia.”;
- 10) po art. 84 dodaje się art. 84a w brzmieniu:

„Art. 84a. Punkty schronienia to miejsca przydatne do tymczasowego ukrycia ludności, w obiektach budowlanych albo w innych miejscach, zapewniające spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed nagłymi niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia, w szczególności odłamkami.”;

11) w art. 87 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Porozumienie o uznaniu za budowlę ochronną może dotyczyć również planowanego obiektu budowlanego.”;

12) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:

„Art. 91a. 1. Właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej identyfikuje punkty schronienia w:

- 1) obiektach budowlanych, wobec których trwa postępowanie o uznanie za budowlę ochronną;
- 2) obiektach budowlanych albo ich częściach, które przed dniem wejścia w życie ustawy pełniły funkcję budowli ochronnej;
- 3) planowanych miejscach organizacji miejsc doraźnego schronienia;
- 4) obiektach budowlanych lub innych miejscach zapewniających spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed skutkami niebezpiecznych zjawisk pogodowych oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia, w szczególności odłamkami.

2. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej zawiadamia o zidentyfikowanych punktach schronienia właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz starostę, a także właściciela lub zarządcę nieruchomości, na której znajduje się zidentyfikowany punkt schronienia.”;

13) po art. 92 dodaje się art. 92a w brzmieniu:

„Art. 92a. 1. W uzasadnionych przypadkach warunki techniczne dla miejsc doraźnego schronienia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 115 ust. 1 pkt 3, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie zapewniają funkcje ochronne umożliwiające zorganizowanie miejsca doraźnego schronienia.

2. Zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych, na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego uzasadniony ekspertyzą techniczną, udziela albo odmawia udzielenia, w drodze postanowienia, właściwy miejscowo wojewoda po uzyskaniu upoważnienia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Ekspertyzę techniczną, o której mowa w ust. 2, wykonuje osoba posiadająca uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.”;

14) art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. 1. Kondygnacje podziemne w budynkach użyteczności publicznej lub budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz garaże podziemne, jeżeli nie przewidziano w nich budowli ochronnej, projektuje się i wykonuje w sposób umożliwiający zorganizowanie w nich miejsc doraźnego schronienia o pojemności nie mniejszej niż liczba osób równa:

- 1) ilorazowi łącznej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i wskaźnika 20 m² na osobę – w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego,
 - 2) ilorazowi powierzchni użytkowej budynku przeznaczonej na potrzeby użyteczności publicznej i wskaźnika 15 m² na osobę – w przypadku budynku użyteczności publicznej,
 - 3) dwukrotności liczby stanowisk postojowych dla samochodów, jeżeli z pkt 1 i 2 nie wynika większa liczba osób – w przypadku garażu podziemnego
- przy czym nie większej niż liczba osób równa ilorazowi 75% powierzchni netto kondygnacji podziemnej lub garażu podziemnego i wskaźnika 1,5 m² na osobę.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) liczba lokali mieszkalnych w budynku jest nie większa niż 4;
- 2) powierzchnia użytkowa w budynku przeznaczona na potrzeby użyteczności publicznej jest nie większa niż 250 m²;
- 3) powierzchnia netto garażu podziemnego jest nie większa niż 75 m².

3. Przepisy ust. 1 i 2 odnoszące się do budynku o określonym przeznaczeniu stosuje się również do każdej części budynku o tym przeznaczeniu.

4. W przypadku gdy lokalne uwarunkowania terenowe, w szczególności wielkość działki budowlanej, uniemożliwiają wykonanie miejsca doraźnego schronienia o pojemności określonej zgodnie z ust. 1, właściwy miejscowo wojewoda może, na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego, wyrazić zgodę na zaprojektowanie i wykonanie kondygnacji podziemnej lub garażu podziemnego w sposób umożliwiający zorganizowanie w nim miejsca doraźnego schronienia o mniejszej pojemności.”;

15) po art. 95 dodaje się art. 95a w brzmieniu:

„Art. 95a. 1. Inwestor zamierzenia budowlanego polegającego na budowie obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 93 i 95, zawiadamia o zamiarze realizacji inwestycji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na lokalizację inwestycji. Do zawiadomienia załącza się dokumentację obejmującą lokalizację oraz charakterystykę inwestycji określającą w szczególności informacje o wielkości części podziemnych w obiekcie budowlanym, przeznaczeniu obiektu budowlanego oraz pomieszczeń lub przestrzeni w części podziemnej obiektu budowlanego, a także proponowane rozwiązania w zakresie zapewnienia obiektu zbiorowej ochrony.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, uzgadnia ze starostą oraz wojewodą, który z organów ochrony ludności jest właściwy do uznania projektowanego obiektu budowlanego za budowlę ochronną, zgodnie z art. 89 ust. 2–4. W przypadku braku uzgodnienia organem właściwym jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

3. Właściwy organ ochrony ludności, określony na podstawie ust. 2, określa pojemność oraz kategorię odporności budowli ochronnej, jaką należy zapewnić w projektowanym obiekcie budowlanym, w drodze postanowienia w terminie 45 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1. Na postanowienie nie służy skarga do sądu administracyjnego. Przy określaniu pojemności oraz kategorii odporności organ ochrony ludności uwzględnia przesłanki wskazane w art. 90 ust. 1 oraz informacje o powierzchni w planowanej inwestycji, która może być przeznaczona na potrzeby ochrony ludności.

4. W przypadku niewydania przez organ ochrony ludności postanowienia w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, inwestor może zaprojektować budowlę ochronną w dowolnej kategorii odporności i pojemności nie mniejszej niż 30 osób.”;

16) po art. 103 dodaje się art. 103a w brzmieniu:

„Art. 103a. W razie ogłoszenia alarmu za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania ludności, w szczególności alarmu o zagrożeniu uderzeniem z powietrza, właściciel lub zarządca obiektu, w którym znajduje się punkt schronienia, udostępnia go w miarę możliwości osobom chroniącym się przed zagrożeniem, na czas trwania tego zagrożenia.”;

17) w art. 108:

a) w ust. 3 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

- „4) punktach schronienia.”,
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Dane o punktach schronienia obejmują:
- 1) rodzaj obiektu;
 - 2) lokalizację, w tym dane adresowe oraz współrzędne geograficzne;
 - 3) dostępność obiektu.”;
- 18) w art. 109 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Obowiązek wprowadzania do Centralnej Ewidencji OZO danych dotyczących:
- 1) istniejących lub planowanych budowli ochronnych – dotyczy organu, który uznał obiekt budowlany za budowlę ochronną;
 - 2) planowanych miejsc organizacji miejsc doraźnego schronienia – dotyczy organu, który zaplanował organizację takich miejsc;
 - 3) punktów schronienia – dotyczy właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.”;
- 19) w art. 114 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do punktów schronienia.”;
- 20) w art. 125:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W skład krajowej rezerwy obrony cywilnej wchodzi emerytowani funkcjonariusze, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 1121, z późn. zm.²⁾), z wyłączeniem osób, które:
- 1) podlegają obowiązkowi służby wojskowej;
 - 2) posiadają przydziały organizacyjno-mobilizacyjne, przydziały mobilizacyjne lub pracownicze przydziały mobilizacyjne;
 - 3) zostały uznane za stale, całkowicie lub długotrwale niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji, lub zaliczone do osób o znacznym stopniu

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1243, 1562 i 1871, z 2025 r. poz. 1366, 1820 i 1823 oraz z 2026 r. poz. 26.

niepełnosprawności albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665 i 1746 oraz z 2026 r. poz. 26).”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Biuro Emerytalne Służby Więziennej przekazują ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, na jego wniosek, dane, o których mowa w art. 128 ust. 1 pkt 1–4, dotyczące emerytowanych funkcjonariuszy, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, celem prowadzenia ewidencji krajowej rezerwy obrony cywilnej, zapewniając odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w szczególności zabezpieczenie przekazywanych danych przed ich udostępnieniem osobom nieuprawnionym.”,

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych występuje do Ministra Obrony Narodowej w stosunku do osób, o których mowa w ust. 2, o informację dotyczącą podlegania obowiązkowi służby wojskowej i posiadania przydziałów mobilizacyjnych, organizacyjno-mobilizacyjnych albo pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych. Minister Obrony Narodowej udostępnia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych powyższe dane z ewidencji wojskowych na podstawie art. 73 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.”;

21) w art. 126:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ewidencja Obrony Cywilnej składa się z:

- 1) części centralnej ewidencji, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, obejmującej dane krajowej rezerwy obrony cywilnej oraz personelu:
 - a) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych,

- b) jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wskazanych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 33 ust. 1d ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2025 r. poz. 780 oraz z 2026 r. poz. 160),
 - c) podmiotów, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3,
 - d) Rządowego Centrum Bezpieczeństwa,
 - e) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
 - f) Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A.;
- 2) części wojewódzkich, prowadzonych przez wojewodów, obejmujących dane w odniesieniu do województwa.”,
- b) uchyla się ust. 4 i 5;
- 22) w art. 127:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie są współadministratorami danych, w tym danych osobowych, przetwarzanych w Ewidencji Obrony Cywilnej.”,
 - b) uchyla się ust. 2;
- 23) w art. 128:
- a) w ust. 1:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „z wyjątkiem wydzielonej części”,
 - po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

„3a) adres miejsca stałego pobytu;
3b) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu – jeżeli został podany; ”,
 - po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) informacje o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym niezbędne do nadania specjalizacji obrony cywilnej;”,
 - b) uchyla się ust. 2;
- 24) art. 129 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 129. Danym zawartym w Ewidencji Obrony Cywilnej nadaje się klauzulę „zastrzeżone” w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.”;
- 25) w art. 130 uchyla się ust. 2, 4 i 6;

26) po art. 130 dodaje się art. 130a w brzmieniu:

„Art. 130a. 1. Osoby, których dane gromadzone są w Ewidencji Obrony Cywilnej, są obowiązane do udzielania informacji organom prowadzącym tę ewidencję w zakresie danych ich dotyczących i przetwarzanych w Ewidencji Obrony Cywilnej.

2. Organ ochrony ludności albo podmiot ochrony ludności, który uzyskał informację będącą podstawą dokonania zmiany w Ewidencji Obrony Cywilnej, w tym od osoby, której dane są umieszczone w Ewidencji Obrony Cywilnej, przekazuje tę informację właściwemu wojewodzie albo ministrowi niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia jej uzyskania.

3. Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych w Ewidencji Obrony Cywilnej może się odbywać bez zgody i wiedzy osoby, której dotyczą te dane. Do przetwarzania tych danych ma zastosowanie przepis art. 2 ust. 2 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).”;

27) w art. 131 uchyla się ust. 3;

28) uchyla się art. 132;

29) w art. 133 wyrazy „art. 125–132” zastępuje się wyrazami „art. 125–131”;

30) w art. 135:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wojewoda może upoważnić organ składający wniosek do dokonania uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek o nadanie przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej zawiera następujące dane osoby, której ma być nadany przydział mobilizacyjny i informacje:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) data urodzenia;
- 4) informacje o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym;
- 5) proponowana specjalizacja obrony cywilnej;
- 6) preferowane miejsce pełnienia służby w obronie cywilnej;

- 7) adres stałego miejsca pobytu;
 - 8) adres do korespondencji;
 - 9) opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
 - 10) kolorowa fotografia;
 - 11) własnoręczny podpis;
 - 12) adnotacja o uzgodnieniu albo nieuzgodnieniu wniosku przez Ministra Obrony Narodowej albo właściwego miejscowo szefa wojskowego centrum rekrutacji.”,
- c) w ust. 7 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Osoba, której nadano przydział mobilizacyjny obrony cywilnej, jest obowiązana przyjąć kartę przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej.”,
- d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
„7a. Karta przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej zawiera następujące dane osoby, której nadano przydział mobilizacyjny:
- 1) imię (imiona) i nazwisko;
 - 2) numer PESEL;
 - 3) adres stałego miejsca pobytu;
 - 4) specjalizacja obrony cywilnej albo stanowisko;
 - 5) miejsce pełnienia służby w obronie cywilnej;
 - 6) potwierdzenie odbioru karty przydziału mobilizacyjnego przez osobę.”,
- e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zawiadamia Ministra Obrony Narodowej o nadaniu przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej. Wojewoda zawiadamia właściwego miejscowo szefa wojskowego centrum rekrutacji o nadaniu przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej.”;
- 31) w art. 136 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Wniosek o uchylenie przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej zawiera następujące dane osoby, której uchylany jest przydział mobilizacyjny obrony cywilnej i informacje:
- 1) imię (imiona) i nazwisko;
 - 2) numer PESEL;
 - 3) data urodzenia;
 - 4) wskazanie podstawy prawnej uchylenia;

5) uzasadnienie.”;

32) w art. 137 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) mają nadane przydziały mobilizacyjne, przydziały organizacyjno-mobilizacyjne albo pracownicze przydziały mobilizacyjne;”;

33) w art. 139:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:

„1a. Wezwanie do służby w obronie cywilnej zawiera następujące dane osoby wzywanej i informacje:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) adres stałego miejsca pobytu;
- 4) seria i numer przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej nadanego tej osobie;
- 5) miejsce i termin stawienia się do służby w obronie cywilnej;
- 6) sposób postępowania w przypadku niemożności stawienia się w miejscu i czasie określonym w wezwaniu;
- 7) pouczenie o skutkach uchylania się od obowiązku służby w obronie cywilnej;
- 8) informacja o uprawnieniach związanych ze służbą w obronie cywilnej.

1b. Informacja o wezwaniu do służby w obronie cywilnej może być przekazana użytkownikowi aplikacji mObywatel, którego ta informacja dotyczy.

1c. Osoba, która została powołana do służby w obronie cywilnej w drodze wezwania stawia się z dokumentem tożsamości i wezwaniem w miejscu i w terminie określonym w otrzymanym wezwaniu.

1d. W przypadku niemożności stawienia się w wyznaczonym w wezwaniu miejscu i terminie, osoba która otrzymała wezwanie informuje o tym niezwłocznie kierownika podmiotu wskazanego jako miejsce pełnienia służby w obronie cywilnej.

1e. Po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej stawienie się do służby w obronie cywilnej, osoba powołana do służby w obronie cywilnej stawia się niezwłocznie we wskazanym w wezwaniu miejscu pełnienia służby w obronie cywilnej.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wezwanie do służby w obronie cywilnej następuje w drodze dostarczenia wezwania albo przez podanie informacji o wezwaniu do publicznej wiadomości. Zorganizowania dostarczania wezwań oraz podania informacji o wezwaniu do publicznej wiadomości dokonuje wojewoda. Doręczanie wezwań może być

dokonane z udziałem wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Wezwania do służby w obronie cywilnej można dostarczyć także w miejscu pełnienia służby albo w miejscu pracy.”;

34) art. 140 otrzymuje brzmienie:

„Art. 140. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb prowadzenia Ewidencji Obrony Cywilnej,
 - 2) sposób i tryb nadawania i uchylania przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej,
 - 3) sposób i tryb powoływania do służby w obronie cywilnej,
 - 4) wzór wniosku o nadanie oraz wzór wniosku o uchylenie przydziału mobilizacyjnego, wzór karty przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej i wzór wezwania do służby w obronie cywilnej,
 - 5) sposób przekazywania wezwania do służby w obronie cywilnej,
 - 6) szczegółowe warunki wydawania kart tożsamości i tabliczek tożsamości
- mając na względzie konieczność zapewnienia jednolitości i sprawności postępowania w sprawach nadawania przydziałów do podmiotu obrony cywilnej oraz przeprowadzenia mobilizacji personelu obrony cywilnej.”;

35) w art. 142 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Do powołanych do służby w obronie cywilnej członków krajowej rezerwy obrony cywilnej przepisy art. 139 ust. 1a–1c stosuje się odpowiednio.”;

36) w art. 145 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Osobie powołanej do służby w obronie cywilnej minister właściwy do spraw wewnętrznych albo wojewoda wydaje kartę tożsamości.”;

37) po art. 146 dodaje się art. 146a w brzmieniu:

„Art. 146a. 1. Organy ochrony ludności i obrony cywilnej mogą nabywać na potrzeby urzędu obsługującego organ ochrony ludności i obrony cywilnej lub dla realizującego działania ratownicze podmiotu obrony cywilnej kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, ochraniacze twarzy, kończyn i innych części ciała, płyty pancerne, hełmy wojskowe i policyjne oraz sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych.

2. Nabycie towarów, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz

wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743) na podstawie dokumentu z podpisem osoby pełniącej funkcję organu ochrony ludności lub obrony cywilnej.”;

38) w art. 151 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do udziału w ćwiczeniach obrony cywilnej.”;

39) w art. 152:

a) w ust. 2:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zakupy pojazdów, urządzeń, sprzętu i wyposażenia rozpoznania zagrożeń, poszukiwawczo-ratowniczego i ratowniczo-gaśniczego;”;

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) budowę podziemnej, ochronnej infrastruktury medyczno-technicznej na potrzeby leczenia internistycznego, chirurgicznego, intensywnej terapii, leczenia oparzeń wraz z oddziałami łózkowymi;”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczane również na finansowanie lub dofinansowanie wyposażenia do realizacji zadań wspierających ochronę ludności i obronę cywilną przez Policję oraz Straż Graniczną w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, łączności oraz ewakuacji.”;

40) w art. 153 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do dotacji udzielanych podmiotom ochrony ludności, o których mowa w art. 17 ust. 1, oraz z którymi zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 19 ust. 1, lub wobec których wydano decyzję, o której mowa w art. 20 ust. 2, w zakresie sposobu zlecania zadań przez organy ochrony ludności, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;

41) w art. 155:

a) w ust. 2 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie środków przeznaczonych na finansowanie zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym;”;

b) w ust. 6 po wyrazach „w art. 152 ust. 2” dodaje się wyrazy „i 3”;

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na zgodne wnioski właściwych dysponentów części budżetowych zaakceptowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej, może dokonywać przeniesień wydatków zaplanowanych ze środków, o których mowa w ust. 6, między częściami budżetu państwa w celu pełnej realizacji zadań wynikających z ustawy, z uwzględnieniem Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, z wyłączeniem środków zaangażowanych przez dysponentów w ramach tego Programu, w terminie do dnia 15 grudnia roku budżetowego.”;

42) art. 156 otrzymuje brzmienie:

„Art. 156. 1. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, zwany dalej „Programem”.

2. Program określa sposób finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2.

3. Program nie jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Projekt Programu:

- 1) podlega uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej;
- 2) jest opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

5. Program opracowuje się na okres 5 lat. W okresie obowiązywania Programu następuje jego aktualizacja.

6. W Programie wykazuje się środki, o których mowa w art. 155 ust. 2, w podziale na poszczególnych dysponentów, i poszczególne lata. Podział ujmuje się osobno dla środków, o których mowa:

- 1) w art. 155 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) w art. 155 ust. 2 pkt 3.

7. W zakresie środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3, w Programie wykazuje się również limit wydatków na inwestycje budowlane dla poszczególnych dysponentów na realizację inwestycji o charakterze wieloletnim w podziale na poszczególne lata.

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad realizacją Programu i monitoruje wykorzystanie środków, o których mowa w art. 155 ust. 2.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową zawartość Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, mając na uwadze zapewnienie sprawnego i przejrzystego planowania finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz ciągłość planowania inwestycji o charakterze wieloletnim na podstawie Programu.”;

43) po art. 156 dodaje się art. 156a w brzmieniu:

„Art. 156a. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zatwierdza, na wniosek właściwego wojewody, wykaz inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim realizowanych w województwie ze środków przewidzianych w Programie w podziale na poszczególne lata.

2. Wykaz inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim opracowuje się z uwzględnieniem limitu, o którym mowa w art. 156 ust. 7.

3. W przypadku finansowania lub dofinansowania inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim, ujętych w wykazie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub właściwy wojewoda, w odniesieniu do środków budżetu państwa, których są dysponentami, wyrażają zgodę jednostkom sektora finansów publicznych realizującym Program, w tym jednostkom samorządu terytorialnego, na zaciągnięcie zobowiązań na kolejne lata do wysokości limitu wydatków na inwestycje budowlane określonego w art. 156 ust. 7 w poszczególnych latach.

4. Właściwi dysponenci prowadzą wykaz wydanych w trybie ust. 3 zgód na zaciągnięcie zobowiązań oraz zaciągniętych zobowiązań w podziale na poszczególne lata.

5. Wojewodowie sporządzają sprawozdania z wykazów, o których mowa w ust. 4, i przekazują je ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po upływie każdego miesiąca.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad wykorzystaniem limitu, o którym mowa w art. 156 ust. 7, na podstawie otrzymanych od wojewodów sprawozdań.

7. Właściwi dysponenci monitorują na bieżąco wykorzystanie limitu, o którym mowa w art. 156 ust. 7, w szczególności przed wyrażeniem każdej kolejnej zgody, o której mowa w ust. 3.

8. W przypadku zagrożenia przekroczenia limitu wydatków, o którym mowa w art. 156 ust. 7, właściwi dysponenci nie wyrażają kolejnych zgód, o których mowa w ust. 3, oraz nie zawierają umów na realizację nowych zadań ze środków Programu.”;

44) po art. 157 dodaje się art. 157a w brzmieniu:

„Art. 157a. 1. Do zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi bezpośrednio służące realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w zakresie infrastruktury zapewniającej schronienie w budowlach ochronnych, łączności i komunikacji, dostaw i usług teleinformatycznych i telekomunikacyjnych oraz wykrywania zagrożeń, powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, organizacji tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej, rozbudowy infrastruktury medycznej o elementy podwójnego przeznaczenia, w których możliwe będzie przeprowadzanie zabiegów chirurgicznych, przechowywanie wyrobów medycznych, krwi, składników krwi oraz produktów krwiopochodnych, finansowanych lub dofinansowywanych ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3, zwanych dalej „zamówieniami”, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.³⁾).

2. W przypadku realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stosuje się procedury określone w umowach międzynarodowych, deklaracjach dawcy lub innych procedurach obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

3. Udzielając zamówień, o których mowa w ust. 1, zamawiający:

- 1) zamieszcza, wraz ze wszczęciem postępowania, ogłoszenie o udzielanym zamówieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, na swojej stronie podmiotowej;
- 2) zapewnia przejrzystość postępowania i równe traktowanie podmiotów zainteresowanych realizacją zamówienia oraz uwzględnia okoliczności mogące mieć wpływ na jego udzielenie;
- 3) wyklucza wykonawcę, który udaremnia lub utrudnia stwierdzenie przestępnego pochodzenia pieniędzy lub ukrywa ich pochodzenie, w związku z brakiem możliwości ustalenia beneficjenta rzeczywistego, w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644 i 1669), w przypadku zamówienia o wartości równej lub przekraczającej dla robót budowlanych – 86 200 000 zł, a dla dostaw lub usług – 43 100 000 zł;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235.

- 4) w odniesieniu do zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług może kierować się oprócz kryterium ceny również innymi kryteriami, w szczególności odnoszącymi się do aspektów środowiskowych lub społecznych;
- 5) nie udostępnia informacji związanych z zamówieniem, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85), jeżeli nie później niż w terminie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu podmiot zainteresowany realizacją zamówienia zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane, oraz wykazał, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem nazwy oraz adresu podmiotu zainteresowanego realizacją zamówienia, ani informacji dotyczących ceny, terminu realizacji zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofercie, które nie mogą zostać zastrzeżone;
- 6) niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, na swojej stronie podmiotowej, informację o udzieleniu zamówienia, podając nazwę albo imię i nazwisko podmiotu albo osoby, z którymi zawarł umowę o realizację zamówienia, albo informację o nieudzieleniu zamówienia.

4. Osoby wykonujące po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania lub osoby udzielające zamówienia podlegają wyłączeniu, jeżeli:

- 1) ubiegają się o udzielenie zamówienia;
- 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 3) przed upływem 3 lat od dnia wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą, otrzymywały od wykonawcy wynagrodzenie z innego tytułu lub były członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 4) pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób lub ich niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia z uwagi na posiadanie

bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu tego postępowania;

- 5) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z utrudnianiem lub udaremnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

5. Osoby wykonujące po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania lub osoby udzielające zamówienia składają zamawiającemu, w formie pisemnej, oświadczenie o braku okoliczności, o których mowa w ust. 4, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

6. Oświadczenie o istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 4 pkt 1–4, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o ich istnieniu, a oświadczenie o braku istnienia tych okoliczności nie później niż przed zakończeniem postępowania o udzielenie zamówienia. Oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 4 pkt 5, składa się przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia.”;

- 45) w art. 201 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w terminie 6 miesięcy od dnia uruchomienia Ewidencji OZO wprowadzi do tej ewidencji dane dotyczące punktów schronienia, o których mowa w art. 91a, zgromadzone w trakcie inwentaryzacji obiektów zbiorowej ochrony prowadzonej przed dniem wejścia w życie ustawy.”;

- 46) w art. 202 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do dnia osiągnięcia pełnej funkcjonalności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., Ewidencja Obrony Cywilnej może być prowadzona w sposób niespełniający wymogów określonych w art. 126–128 i 130, w szczególności obejmować tylko część danych członków korpusu obrony cywilnej, obejmować tylko część funkcjonalności albo być prowadzona poza systemem teleinformatycznym.”;

- 47) w art. 207:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obiekt budowlany albo jego część, które przed dniem wejścia w życie ustawy pełniły funkcję budowli ochronnej, w szczególności stanowiły schron albo ukrycie, mogą zostać uznane za budowlę ochronną w rozumieniu ustawy, jeżeli spełniają albo po przebudowie lub dostosowaniu mogą spełniać warunki techniczne zapewniające pełnienie funkcji ochronnych.”,

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisy wydane na podstawie ust. 5 stanowią warunki techniczne dla budowli ochronnej w obiekcie budowlanym albo jego części, o których mowa w ust. 1, które mogą być stosowane przy ich przebudowie lub dostosowaniu do pełnienia funkcji ochronnych.”;

48) po art. 207 dodaje się art. 207a w brzmieniu:

„Art. 207a. Osoby, które w dniu 1 stycznia 2025 r. miały nadany przydział organizacyjno-mobilizacyjny do urzędu obsługującego organ ochrony ludności albo do podmiotu ochrony ludności, albo w podmiotach, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3, które zostały wyłączone z wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji, uznaje się za wchodzące w skład korpusu obrony cywilnej, a w przypadku nadania tym osobom przydziałów mobilizacyjnych nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 135 ust. 1, w zakresie uzgodnienia nadania tego przydziału z wojskowym centrum rekrutacji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 187) w art. 36k po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku policjantów oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, należności, o których mowa w ust. 3, wypłaca jednostka organizacyjna Policji, w której policjant pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem, w uzgodnieniu z kierownikiem urzędu albo jednostki, do której policjant został oddelegowany.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 50 i 187) w art. 41i dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku funkcjonariuszy oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo

w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, należności, o których mowa w ust. 1, wypłaca jednostka organizacyjna, w której funkcjonariusz pełnił służbę przed oddelegowaniem, w uzgodnieniu z kierownikiem urzędu albo jednostki, do której funkcjonariusz został oddelegowany.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312 i 1366) w art. 37r dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku strażaków oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, należności, o których mowa w ust. 1, wypłaca jednostka organizacyjna Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełnił służbę przed oddelegowaniem, w uzgodnieniu z kierownikiem urzędu albo jednostki, do której strażak został oddelegowany.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, z 2024 r. poz. 1871 oraz z 2025 r. poz. 179, 718, 1366 i 1823) w art. 98 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku funkcjonariusza oddelegowanego do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, należności, o których mowa w ust. 1, wypłaca komórka organizacyjna SOP właściwa w sprawach finansowych w uzgodnieniu z kierownikiem urzędu albo jednostki, do której funkcjonariusz został oddelegowany.”.

Art. 6. W latach 2025–2026 podstawą realizacji zadań określonych w ustawie zmienianej w art. 1 jest Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 zatwierdzony przez Radę Ministrów na podstawie art. 156 ust. 5 w związku z art. 199 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7. 1. Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych zawartych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 157a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 niniejszej ustawy:

1) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,

- 2) po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w następstwie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego albo o zawarcie umowy ramowej, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 156 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 156 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 9. Do finansowania należności, o których mowa w art. 36k ust. 3a ustawy zmienianej w art. 2 niniejszej ustawy, w art. 41i ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3 niniejszej ustawy, w art. 37r ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4 niniejszej ustawy oraz w art. 98 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 5 niniejszej ustawy, oddelegowanych funkcjonariuszy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy wykonywali zadania w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W wyniku ewaluacji i monitorowania procesu wdrażania ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zwanej dalej „ustawą”, po roku jej obowiązywania zdiagnozowano obszary wymagające dodatkowych regulacji, doprecyzowania albo uzupełnienia przepisów ustawy. Nowelizacja uwzględnia uwagi i postulaty zgłaszane w toku realizacji Programu przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego i podmioty ochrony ludności. W nowelizacji uwzględniono w szczególności zmiany związane z wdrażaniem Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, zwanego dalej „Programem”, oraz doprecyzowanie przepisów ustawowych w związku z kwestiami powstałymi w toku wydawania aktów wykonawczych do ustawy. Poniżej przedstawiono zbiorcze obszary, w których dokonano nowelizacji.

1. Realizacja zadań ochrony ludności przez podmioty ochrony ludności

Art. 17 ustawy

Do katalogu podmiotów ochrony ludności dodaje się jednostki wojskowej ochrony przeciwpożarowej. Jednostki WOP w czasie pokoju mogą wykonywać również zadania z zakresu ochrony ludności (kwalifikują się jako jednostki ochrony przeciwpożarowej z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej) i zasadne jest włączenie ich w system ochrony ludności. Jednocześnie z uwagi na to, że są to jednostki sił zbrojnych, zgodnie z postanowieniami prawa międzynarodowego nie powinny przekształcać się w obronę cywilną w czasie wojny. Analogiczne zastrzeżenie uzupełniono w odniesieniu do szpitali MON.

Art. 52 ust. 3 ustawy

W przepisie doprecyzowano, że szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej mogą być również prowadzone przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane w ramach specjalistycznych usług wojskowych, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Art. 62 ustawy

W przepisie doprecyzowano zasadę zlecenia zadań ochrony ludności podmiotom ochrony ludności: przewidziano rozszerzenie zakresu kontroli w odniesieniu do zadań zleconych podmiotom ochrony ludności i objęcie nim również podmiotów uznanych z mocy ustawy (odesłanie do art. 17), które nie posiadają organu nadzorczego. Obecnie przepis ten dotyczy

jedynie podmiotów wyznaczonych na podstawie porozumienia bądź decyzji. Przy aktualnym brzmieniu przepisu wątpliwość budziło, czy kontrola może dotyczyć podmiotów ochrony ludności wskazanych wprost w ustawie. Kontrola została zawężona do zakresu zleconych zadań.

Art. 153 ust. 4 ustawy

Nowe brzmienie art. 153 ust. 4 przewiduje, że do dotacji udzielanych podmiotom ochrony ludności, o których mowa w art. 17, 19 i 20 ustawy, w zakresie sposobu zlecania zadań przez organy ochrony ludności, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wyłączenie jest zasadne, gdyż beneficjenci dotacji z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej nie występują w charakterze organizacji pożytku publicznego, ale jako podmioty ochrony ludności, chociaż niekiedy grupy te mogą się częściowo pokrywać. Mając jednak na uwadze zasady funkcjonowania systemu ochrony ludności, którego podmioty ochrony ludności są częścią, nie można przyjąć, że realizują one zadania na zasadzie wolontariatu. Związanie podmiotów ochrony ludności z organami ochrony ludności w zakresie zlecania zadań ma silniejszy publicznoprawny charakter. Z tego też względu nie zawsze możliwe będzie wykorzystanie konsensualnych i konkurencyjnych instrumentów z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Jednocześnie, na wniosek Ministra Edukacji rozszerzono skład Rządowego Zespołu Ochrony Ludności o przedstawiciela ministra kierującego działem administracji rządowej oświata i wychowanie. Powyższe wynika z tego, że Minister Edukacji wykonuje zadania określone w art. 14 i art. 55–57 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej m.in. w zakresie przekazywania wiedzy o potencjalnych i aktualnych zagrożeniach mających wpływ na bezpieczeństwo oraz o zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia.

2. Obiekty zbiorowej ochrony i punkty schronienia

Art. 69 pkt 5 ustawy

Przepis stanowi zmianę wynikową związaną z wprowadzeniem kategorii punktów schronienia (dodawany art. 84a i 91a) i jest związany z ustanowionym w art. 103a obowiązkiem udostępniania punktu schronienia w czasie ogłoszenia alarmu. Do katalogu powszechnych obowiązków obywateli w zakresie obrony cywilnej dodano obowiązek udostępnienia punktu schronienia osobom chroniącym się przed zagrożeniem. Obowiązek ma ograniczony charakter

– trwa tylko przez okres trwania zagrożenia i w zasadzie pokrywa się z obowiązkiem udzielenia pomocy osobie znajdującej się w stanie zagrożenia życia i zdrowia, który nie budzi wątpliwości w obecnym porządku prawnym.

Art. 84a ustawy

Przepis wprowadza definicję „punktu schronienia”, którego dotyczą wprowadzane przepisy z art. 91a.

Art. 87 ust. 3a ustawy

Zmiana ma charakter porządkujący. W przypadku uznawania za budowle ochronne obiektów na podstawie zarządzenia (art. 86) i decyzji (art. 88) przewidziano możliwość uznania również obiektu planowanego. Pominięcie tej możliwości w odniesieniu do wyznaczania w drodze decyzji (metody konsensualnej) nie znajduje uzasadnienia i wprowadza się stosowną korektę ustawy.

Art. 91a ustawy

Przepis wprowadza nową instytucję z zakresu infrastruktury ochronnej, tj. punkty schronienia. Punkty schronienia nie stanowią obiektów zbiorowej ochrony. Nie podlegają również wyznaczeniu w drodze władczego aktu administracyjnego względem właściciela obiektu budowlanego. Zgodnie z projektowanym przepisem właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej identyfikuje punkty schronienia, przydatne do tymczasowego ukrycia ludności. Punkty schronienia wyznacza się w:

- 1) obiektach budowlanych, wobec których trwa postępowanie o uznanie za budowlę ochronną;
- 2) obiektach budowlanych albo ich częściach, które przed dniem wejścia w życie ustawy pełniły funkcję budowli ochronnej;
- 3) planowanych miejscach organizacji miejsc doraźnego schronienia;
- 4) obiektach budowlanych lub innych miejscach zapewniających spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed skutkami niebezpiecznych zjawisk pogodowych oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia, w szczególności odłamkami.

Punkty schronienia nie są uznawane za budowle ochronne, gdyż nie muszą stanowić w całości odrębnych obiektów budowlanych. Mogą być wyznaczane w częściach innych budowli i obiektów. Nie mają również wyspecyfikowanych wymogów technicznych – muszą jedynie spełniać przesłankę zapewnienia podstawowej funkcji ochronnej. W praktyce przewiduje się,

że będą wyznaczone jako „punkty bezpieczne” w obrębie nieruchomości, zapewniające podstawowy poziom zabezpieczenia przed użyciem konwencjonalnych środków rażenia. Należy je więc traktować nie jako obiekty zbiorowej ochrony, ale rozwiązania zbliżone do dróg ewakuacyjnych, wyjść pożarowych albo punktów zbiórki do ewakuacji. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej zawiadamia o zidentyfikowanych punktach schronienia właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz starostę, a także właściciela i zarządcę nieruchomości, na której znajduje się zidentyfikowany punkt schronienia.

Celem wprowadzenia kategorii punktów schronienia jest uzupełnienie siatki budowli ochronnych, szczególnie w celu zagęszczenia infrastruktury ochronnej i skrócenia czasu dojścia do miejsca schronienia dla obywateli. Doświadczenie wskazuje, że w przypadku nagłego ataku bronią konwencjonalną (np. dronami) istotniejsze jest szybkie ukrycie osób w miejscach zapewniających podstawową ochronę, niż spełnienie konkretnych wymagań technicznych dla pełnowartościowego schronu lub ukrycia. Punkty schronienia będą odróżniać się od miejsc doraźnego schronienia tym, że będą stale oznaczone i potencjalnie stale dostępne, natomiast miejsca doraźnego schronienia mają być zorganizowane jedynie w czasie wojny. Przewiduje się, że punkty schronienia mogą być wyznaczone w budowlach ochronnych w trakcie procesu wyznaczania albo w miejscach przeznaczonych docelowo na zorganizowanie miejsc doraźnego schronienia.

Art. 92a ustawy

Przepis wprowadza wzorowaną na przepisach prawa budowlanego instytucję szczególnego rodzaju odstępstwa od obowiązku spełnienia wymogów dla organizacji miejsc doraźnego schronienia. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się spełnienie wymagań przepisów, o których mowa w art. 115 ust. 1 pkt 3, w zakresie warunków technicznych, w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie zapewniają funkcje ochronne umożliwiające zorganizowanie miejsca doraźnego schronienia. Zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego uzasadniony ekspertyzą techniczną udzielać albo odmawiać udzielenia zgody będzie właściwy miejscowo wojewoda w drodze postanowienia.

Art. 94 ustawy

Projektowany przepis precyzuje kwestię pojemności miejsca doraźnego schronienia (mds), które musi być zapewnione zgodnie z art. 94 w kondygnacjach podziemnych w budynkach

użyteczności publicznej lub budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz garażach podziemnych, jeżeli nie przewidziano w nich budowli ochronnej.

Zgodnie z rozwiązaniami wypracowanymi wspólnie ze stroną społeczną przyjęto, iż zapewnić należy mds o pojemności nie mniejszej niż liczba osób równa:

- 1) ilorazowi łącznej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i wskaźnika 20 m² na osobę – w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego,
 - 2) ilorazowi powierzchni użytkowej budynku przeznaczonej na potrzeby użyteczności publicznej i wskaźnika 15 m² na osobę – w przypadku budynku użyteczności publicznej,
 - 3) dwukrotności liczby stanowisk postojowych dla samochodów, jeżeli z pkt 1 i 2 nie wynika większa liczba osób – w przypadku garażu podziemnego
- przy czym nie większej niż liczba osób równa ilorazowi 75% powierzchni netto kondygnacji podziemnej lub garażu podziemnego i wskaźnika 1,5 m² na osobę.

Powyższych wymogów nie stosuje się, jeżeli:

- 1) liczba lokali mieszkalnych w budynku jest nie większa niż 4;
- 2) powierzchnia użytkowa w budynku przeznaczona na potrzeby użyteczności publicznej jest nie większa niż 250 m²;
- 3) powierzchnia garażu podziemnego jest nie większa niż 75 m².

Zmiana usuwa wątpliwość, czy konieczne jest zapewnienie miejsca doraźnego schronienia na całej powierzchni kondygnacji podziemnej. Z tego też względu należy uznać, że zaproponowane doprecyzowanie w żadnym wypadku nie zwiększy zakresu obowiązku nałożonego już obowiązującą ustawą, gdyż w żadnym wypadku pojemność mds nie będzie musiała być większa niż ewentualne wykonanie mds na całej powierzchni kondygnacji. W ust. 3 przewidziano możliwość odstępstwa, analogiczną jak w przepisach prawa budowlanego.

Art. 95a ustawy

Przepis stanowi doprecyzowanie normy wynikającej z art. 89 ust. 2–4. Zgodnie z tymi przepisami, uprawnione do uznania za budowlę ochronną są potencjalnie trzy organy: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta albo wojewoda. Rozróżnienie właściwości następuje jedynie w oparciu o przewidywane przeznaczenie budowli ochronnej. Aby usunąć wątpliwości w tej kwestii po stronie inwestora, a także jednoznacznie wskazać organ właściwy, wprowadzono tryb ustalania właściwości i informowania o tym inwestora. W ten sposób inwestor nie musi oczekiwać, że jeden z organów ochrony ludności może w sposób zaskakujący

wyznaczyć budowlę ochronną – kwestia ta zostanie rozstrzygnięta na etapie informacji o zamiarze realizacji inwestycji. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o realizacji inwestycji, uzgadnia ze starostą oraz wojewodą, który organ ochrony ludności jest właściwy do uznania za budowlę ochronną, zgodnie z art. 89 ust. 2–4. W przypadku braku uzgodnienia przyjmuje się, że organem właściwym jest wójt (burmistrz, prezydent miasta). Właściwy organ ochrony ludności, określony na podstawie ust. 2, określa pojemność oraz kategorię odporności budowli ochronnej, jaką należy zapewnić w projektowanym obiekcie budowlanym, informując o tym inwestora w terminie 45 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1.

Art. 103a ustawy

Przepis wprowadza obowiązek udostępnienia punktu schronienia w razie ogłoszenia alarmu za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania ludności, w szczególności alarmu o zagrożeniu uderzeniem z powietrza, przez właściciela lub zarządcę obiektu, w którym znajduje się punkt schronienia, osobom chroniącym się przed zagrożeniem, na czas trwania tego zagrożenia. Należy podkreślić, że obowiązek jest znacznie ograniczony w stosunku do obowiązków właściciela budowli ochronnej – nie ma obowiązku przygotowania i utrzymywania całodobowej dostępności punktu schronienia.

Art. 108 i 109 ust. 2 ustawy

Zmiana dostosowuje przepisy dotyczące ewidencji obiektów zbiorowej ochrony do wprowadzanych punktów schronienia. Punkty schronienia nie są obiektami zbiorowej ochrony, jednak tworzenie dla nich odrębnej ewidencji nie jest racjonalne. Umieszczenie informacji o punktach schronienia w ewidencji OZO pozwoli na kompleksowe wykorzystanie tych danych np. w systemach powiadamiania i aplikacjach na urządzenia mobilne kierujących do punktów bezpiecznych.

Dane o punktach schronienia obejmują rodzaj obiektu, lokalizację oraz dostępność (np. obiekt w zamkniętym budynku może nie być dostępny całą dobę). Dane te wprowadza właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, który identyfikuje miejsca schronienia.

Art. 114 ust. 4 ustawy

Przepis włącza informacje o punktach schronienia do przepisów dotyczących informowania ludności o obiektach zbiorowej ochrony i innych miejscach bezpiecznych. Przewiduje się, że

lokalizacja punktów schronienia będzie wskazywana przez np. aplikacje mobilne. Zmiana art. 201 ust. 3 pozwala jednocześnie wykorzystać w tym celu (po odpowiedniej weryfikacji) dane zgromadzone w czasie inwentaryzacji budowli ochronnych prowadzonej przed wejściem w życie ustawy.

Art. 207 ust. 1 i 6 ustawy

Zmiana ma charakter doprecyzowujący i legislacyjny. W nowelizacji przesądza się, że w skład „kryteriów uznawania obiektów budowlanych za budowle ochronne” wchodzi również warunki techniczne. Jest to zgodne z brzmieniem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne. Tym samym w przypadku przebudowy budowli ochronnej uznanej na podstawie ww. kryteriów, można stosować będące ich częścią wymogi techniczne.

3. System Bezpiecznej Łączności Państwowej

Art. 79 i 79a ustawy

Nowelizacja art. 79 precyzuje zakres podmiotowy możliwości zlecania zadań związanych z organizacją, budową, utrzymaniem i modernizacją Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej (SBŁP). Art. 79a precyzuje zasady finansowania SBŁP i stanowi, iż koszty realizacji zadania operatora SBŁP, związane z organizacją, budową, utrzymaniem i modernizacją SBŁP, zleconego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych podległym sobie lub nadzorowanym przez siebie organom i jednostkom organizacyjnym, są finansowane z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

4. Ewidencja Obrony Cywilnej

Art. 125 ust. 4 i 6 ustawy

Projektowane przepisy porządkują zasady określania składu osobowego krajowej rezerwy obrony cywilnej. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 125 ust. 4 w skład krajowej rezerwy wchodzi emeryci policyjni, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby

Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, którzy nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej i nie posiadają przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych.

W art. 125 ust. 6 doprecyzowano obowiązki organów emerytalnych do przekazania danych zasilających ewidencję krajowej rezerwy obrony cywilnej. Obecne brzmienie przepisu mogło powodować wątpliwości, że to organ emerytalny weryfikuje posiadanie przydziału mobilizacyjnego do Sił Zbrojnych. Wskazano jednoznacznie, że przekazywane są wszystkie dane określonej grupy funkcjonariuszy, a weryfikacji dokonuje prowadzący Ewidencję minister właściwy do spraw wewnętrznych. Jednocześnie w przepisie jednoznacznie wskazano, że w Ewidencji Obrony Cywilnej (w krajowej rezerwie) przetwarzane są wyłącznie dane emerytowanych funkcjonariuszy.

Art. 126 ustawy

Nowelizowany przepis porządkuje wewnętrzną strukturę Ewidencji Obrony Cywilnej. Przewidziany w obecnym brzmieniu ustawy, zgodnie z którym Ewidencja składa się z zastrzeżonych części wojewódzkich i tajnej części wydzielonej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, okazał się nieoptymalny. Nowy zaproponowany podział przewiduje wyodrębnienie części centralnej, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, obejmującej dane krajowej rezerwy obrony cywilnej oraz personelu niektórych urzędów i służb oraz części wojewódzkich.

Jednocześnie uchyla się przepisy przewidujące wyodrębnienie tzw. części wydzielonej, w związku z rezygnacją z przetwarzania w Ewidencji Obrony Cywilnej danych przekazywanych przez szefów służb specjalnych (uchylenie art. 132 ustawy). Z uwagi na brak zasadności pozyskiwania tych danych od służb specjalnych, ujednolicono poziom ochrony danych w Ewidencji do klauzuli „zastrzeżone”. Dane będą pobierane jedynie z organów emerytalnych, głównie z Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA.

Art. 132 zostanie uchylony w całości. Analiza założeń tworzenia korpusu obrony cywilnej wykazała, że nie ma potrzeby gromadzenia w Ewidencji danych przekazywanych przez szefów służb specjalnych. Dane dotyczące emerytów ww. służb będą przekazywane na podstawie art. 125, natomiast zbieranie jakichkolwiek danych czynnych funkcjonariuszy nie ma uzasadnienia dla tworzenia zasobu osobowego korpusu obrony cywilnej.

Zmiany w przepisach art. 127 ust. 1 i 2, art. 128 ust. 1 i 2, art. 129, art. 130 ust. 2, 4 i 6, art. 131 ust. 3 oraz art. 133 to zmiany wynikowe, związane z likwidacją części wydzielonej.

Art. 202 ust. 3 ustawy

Wprowadzany przepis jest przepisem epizodycznym, regulującym kwestie funkcjonowania Ewidencji Obrony Cywilnej w okresie bezpośrednio po jej uruchomieniu. Przepis przejściowy art. 202 ust. 2 przewidywał, że minister właściwy do spraw wewnętrznych uruchomi Ewidencję Obrony Cywilnej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 1 stycznia 2026 r. Mając na uwadze, że planowana Ewidencja jest systemem o znacznym stopniu złożoności i znacznej ilości przetwarzanych danych, ze względów technicznych może być poważnie utrudnione uruchomienie jej od pierwszego dnia w pełnej funkcjonalności. Jednocześnie mając na względzie unormowanie niektórych zasad funkcjonowania Ewidencji na poziomie ustawy (art. 126–128 i 130), nie byłoby możliwe modyfikowanie tych kwestii w akcie wykonawczym.

Planuje się, że Ewidencja Obrony Cywilnej zostanie uruchomiona w przewidzianym terminie w podstawowej funkcjonalności lub ewentualnie na ograniczonym obszarze i będzie w toku wdrażania projektu skalowana funkcjonalnie i obszarowo. W okresie przejściowym możliwe będzie niezachowanie niektórych wymogów ustawowych, m.in. zakresu gromadzonych danych, wymogu pełnej informatyzacji bądź obejmowania całego obszaru kraju. Jednocześnie wymóg niejawności będzie zachowany bezwarunkowo od początku funkcjonowania ewidencji.

Uruchomienie Ewidencji, chociażby w podstawowym zakresie, jest konieczne dla rozpoczęcia procesu nadawania przydziałów mobilizacyjnych i tworzenia zasobu osobowego korpusu obrony cywilnej.

Art. 125 ust. 7, art. 128 ust. 1, art. 130a, art. 135 ust. 3a i 7a i art. 136

Przepisy mają na celu doprecyzowanie na poziomie ustawowym zasad przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w Ewidencji Obrony Cywilnej. W ustawie zawarto podstawowe zasady, w tym zakres przetwarzanych danych, co następnie zostanie doprecyzowane w upoważnieniu ustawowym. Przepisy były wzorowane na już funkcjonujących przepisach dotyczących przetwarzania danych w ewidencjach wojskowych, określonych w ustawie o obronie Ojczyzny.

5. Korpus obrony cywilnej

Art. 50 ust. 2 ustawy

Zmiana ma charakter doprecyzowujący i dotyczy katalogu podmiotów, które mogą prowadzić szkolenia ochrony ludności i obrony cywilnej. W przepisie wprost wymienia się uczelnie nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej. Obecnie są one ujęte w łącznym katalogu „innych uczelni”, jednak z uwagi na ich istotną rolę w systemie szkoleń ochrony ludności, zasadne jest ich wskazanie wprost w przepisie.

Art. 135 ust. 1a ustawy

Nowelizowany przepis ma za zadanie usprawnienie procesu uzgadniania wniosków o przydziały mobilizacyjne z szefami wojskowych centrów rekrutacji. Zgodnie z art. 135 ust. 1 przydział nadaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę podmiotu ochrony ludności, z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty albo marszałka województwa, po uzgodnieniu z właściwym miejscowo szefem wojskowego centrum rekrutacji. Z przepisu wynika więc, że wszystkich uzgodnień dokonuje wojewoda. Z uwagi na strukturę organów jednostek samorządu terytorialnego oraz wojskowych centrów rekrutacji (liczba WCR odpowiada bardziej poziomowi powiatów niż województw) zasadne jest, aby uzgodnienia mogły być dokonywane na poziomie gmin i powiatów, z upoważnienia wojewody.

Art. 135 ust. 7 i 8 ustawy

Przepis ust. 7 nakłada obowiązek przyjęcia karty przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej przez osobę, której nadano przydział, analogicznie jak w przypadku pracowniczego przydziału mobilizacyjnego. Przepis dokonuje korekty art. 135 ust. 8, celem dostosowania go do ust. 1, zgodnie z którym przydział nadaje wojewoda po uzgodnieniu z szefem WCR albo minister właściwy do spraw wewnętrznych po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Natomiast przepis ust. 8 w obecnym brzmieniu przewiduje przekazanie informacji jedynie w tym pierwszym przypadku.

Art. 137 pkt 4 ustawy

Przepis zmienia negatywną przesłankę nadania przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej, przez wykreślenie zastrzeżenia, że przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej nie nadaje się osobie, która została wyłączona z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Obecnie brzmienie przepisu powoduje funkcjonalną sprzeczność z systemem wyłączania z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej,

ustanowionym w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny. Art. 541 tej ustawy przewiduje zasady wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny zawarto katalog osób podlegających wyłączeniu *ex lege*. Niektóre z grup osób tam wskazanych są niezbędne dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania administracji publicznej – co jest jedną z głównych przesłanek ujęcia w tym katalogu. Jednocześnie zapewnienie ciągłości funkcjonowania administracji jest istotnym zadaniem obrony cywilnej. Tym samym konieczne jest dopuszczenie możliwości nadawania takim osobom przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o obronie Ojczyzny służba w obronie cywilnej jest bowiem jedną z form obrony Ojczyzny.

Art. 139 ustawy

Przepis art. 139 zostaje uzupełniony o wskazanie obowiązku stawiennictwa osoby wezwanej do służby w obronie cywilnej. Przepisy są wzorowane na analogicznych przepisach dotyczących służby wojskowej. Natomiast w ust. 3 doprecyzowano na poziomie ustawowym sposób doręczania wezwań do służby w obronie cywilnej. Obecnie ustawa wskazuje jedynie, że wezwania dostarcza wojewoda. Konieczne jest rozbudowanie przepisu przez wskazanie, że wezwanie do służby w obronie cywilnej następuje w drodze dostarczenia wezwania albo przez podanie informacji o wezwaniu do publicznej wiadomości. Zorganizowania dostarczenia wezwań oraz podania informacji o wezwaniu do publicznej wiadomości dokonuje wojewoda. Ponadto analogicznie jak w przypadku wręczania wezwań do stawienia się do służby wojskowej przewidziano możliwość udziału samorządu terytorialnego. Doręczanie wezwań może być dokonane z udziałem wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Po stworzeniu powyższej podstawy ustawowej, kwestie wykonawcze zostaną doprecyzowane w rozporządzeniu z art. 140. Ponadto uzupełnia się upoważnienie ustawowe zawarte w art. 140 ustawy o określenie wzoru wniosku o uchylenie przydziałów mobilizacyjnych oraz szczegółowe warunki wydawania kart i tabliczek tożsamości.

Art. 146a ustawy

W projektowanym przepisie wprowadza się możliwość nabywania na potrzeby obrony cywilnej materiałów koncesjonowanych: kamizelek kuloodpornych i odłamkoodpornych, płyt pancernych, ochraniaczy, hełmów wojskowych i policyjnych oraz sprzętu do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych. Przedmiotowe

zasoby są konieczne dla zapewnienia realizacji zadań obrony cywilnej, w szczególności zapewnienia bezpieczeństwa np. ratownikom obrony cywilnej działającym w strefie działań wojennych, albo realizacji zadań związanych z wykrywaniem skażeń. Sprzęt do użytku cywilnego (np. cywilne kamizelki kuloodporne) z uwagi na niższe parametry może nie zapewnić wystarczającego poziomu bezpieczeństwa przeciwko broni wojskowej. Na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym stanowią towary koncesjonowane i co do zasady nie jest możliwe nabywanie ich w powszechnym obrocie. Przepis wprowadza stosowne ograniczenia: nabycie towarów koncesjonowanych może być dokonane jedynie przez organ ochrony ludności i obrony cywilnej na potrzeby swojego urzędu (np. sprzęt ochrony balistycznej dla pracowników urzędu jednostki samorządu terytorialnego), albo na użytek podmiotu obrony cywilnej (a więc tylko na czas wojny) – np. dla zmobilizowanego do obrony cywilnej personelu ochotniczych straży pożarnych. Dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu nabycie towarów może nastąpić na podstawie dokumentu z podpisem osoby pełniącej funkcję organu ochrony ludności.

Art. 151 ust. 6 ustawy

Dodawany w art. 151 nowy ust. 6 wskazuje, że przepisy dotyczące świadczenia za pełnienie służby w obronie cywilnej stosuje się również do ćwiczeń obrony cywilnej. Na podstawie obecnych przepisów możliwe było wypłacanie świadczenia jedynie w czasie realnych działań po przekształceniu się ochrony ludności w obronę cywilną. Zgodnie z projektem za udział w ćwiczeniach członek personelu obrony cywilnej otrzyma świadczenie rekompensujące utracone wynagrodzenie ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej, który mógłby uzyskać w okresie pełnienia służby (ćwiczeń) w obronie cywilnej. Świadczenie nie może pokrywać się z innymi świadczeniami, np. za ćwiczenia w ramach ochotniczych straży pożarnych (świadczenie przysługuje, gdy osoba nie otrzymuje wynagrodzenia, uposażenia lub innego świadczenia za pracę będącą wykonywaniem zadań obrony cywilnej).

Art. 207a ustawy

Przepis ma charakter dostosowujący i reguluje kwestię przekształcenia przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do jednostek zmilitaryzowanych, do urzędu obsługującego organ ochrony ludności albo do podmiotu ochrony ludności, albo w podmiotach, o których

mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3, które zostały wyłączone z wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji. Docelowo, zgodnie z założeniami systemu ochrony ludności, rolę wiodącą w przypadku zadań obrony cywilnej powinny pełnić podmioty obrony cywilnej, nie zaś jednostki zmilitaryzowane. Tym samym zasadne jest przeniesienie personelu takich jednostek, który nie ma przewidzianych zadań na rzecz sił zbrojnych, do korpusu obrony cywilnej. Przepis przewiduje przekształcenie ww. przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych we włączenie do korpusu obrony cywilnej – i docelowo nadanie przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej. Dodatkowo przewiduje się, że w przypadku takich osób nie jest konieczne uzgadnianie takich przydziałów z resortem obrony, gdyż personel ten nie jest przewidziany do militaryzacji. Brak powyższych przepisów powodowałby konieczność każdorazowego nadawania przydziałów mobilizacyjnych w trybie art. 135 ustawy, co jest rozwiązaniem niecelowym.

6. Finansowanie zadań ochrony ludności i Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej

Art. 152 ust. 2 i 3 ustawy

Wskazany przepis jest kluczowym przepisem dotyczącym finansowania i wskazuje, jakie zadania i podmioty mogą być finansowane ze środków przeznaczonych na ochronę ludności i obronę cywilną.

Przepis precyzuje przykładowy katalog zadań o charakterze obronnym, na które mogą być przeznaczone środki finansowe. Dodaje się do katalogu zakupy pojazdów, urządzeń, sprzętu i wyposażenia rozpoznania zagrożeń, poszukiwawczo-ratowniczego i ratowniczo-gaśniczego, a także budowę podziemnej, ochronnej infrastruktury medyczno-technicznej na potrzeby leczenia internistycznego, chirurgicznego, intensywnej terapii, leczenia oparzeń wraz z oddziałami łóżkowymi.

Dodawany ust. 3 określa, że środki, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczane również na finansowanie lub dofinansowanie wyposażenia do realizacji zadań wspierających ochronę ludności i obronę cywilną przez Policję oraz Straż Graniczną w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, łączności oraz ewakuacji. Mając na uwadze, że przekazanie środków może dotyczyć jedynie zadań wspierających obronę cywilną, nie przewiduje się, żeby objęło to znaczącą część środków z programu i nie wpłynie negatywnie na przekazywanie środków głównym wykonawcom, tj. podmiotom ochrony ludności.

Art. 155 ust. 7 ustawy

Przepis precyzuje, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych, na zgodne wnioski właściwych dysponentów części budżetowych zaakceptowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej, może dokonywać przeniesień wydatków zaplanowanych ze środków, o których mowa w ust. 6, między częściami budżetu państwa w celu pełnej realizacji zadań wynikających z ustawy, z uwzględnieniem Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, z wyłączeniem środków zaangażowanych przez dysponentów w ramach tego Programu, w terminie do dnia 15 grudnia roku budżetowego. Powyższe stanowi uzupełnienie przepisów ust. 4–6, dotyczących podziału środków budżetowych przekazywanych w ramach Programu.

Art. 156 ustawy

Nowelizowany przepis stanowi kompleksowe uporządkowanie regulacji dotyczących Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, uwzględniający doświadczenia w procedowaniu oraz realizacji Programu w 2025 r. Najistotniejsze zmiany to:

- a) zmiana perspektywy czasowej Programu z 4 na 5 lat,
- b) zmiana trybu uzgodnienia Programu. Obecnie przepis przewidujący uzgodnienie i opiniowanie Programu wprowadza niejasny dualizm uzgodnień w stosunku do Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Należy bowiem wskazać, że Program jest przyjmowany jako załącznik do uchwały Rady Ministrów. Tym samym powstały wątpliwości, czy ma być najpierw uzgadniany na podstawie ustawy, a następnie na podstawie Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Projekt porządkuje tę kwestię, wskazując, że Program (jako samodzielny dokument) jest uzgadniany z Ministerstwem Obrony Narodowej jako głównym współrealizatorem i opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dalsze uzgodnienia, już projektu uchwały Rady Ministrów (do której uzgodniony z MON program będzie załącznikiem), są prowadzone na zasadach ogólnych Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Na tym etapie dokonywane będzie uzgodnienie z pozostałymi członkami Rady Ministrów oraz opiniowanie i konsultacje publiczne.

W dodawanym art. 156a przewidziano mechanizm wzmocnionego finansowania inwestycji wieloletnich. Zgodnie z projektowanym przepisem w Programie uwzględnia się ciągłość finansowania inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim. W przypadku finansowania lub dofinansowania inwestycji o charakterze wieloletnim, ujętych w wykazie, minister

właściwy do spraw wewnętrznych lub właściwy wojewoda, w odniesieniu do środków budżetu państwa, których są dysponentami, wyrażają zgodę jednostkom sektora finansów publicznych realizującym Program, w tym jednostkom samorządu terytorialnego, na zaciąganie zobowiązań na kolejne lata do wysokości limitu wydatków inwestycyjnych określonego w Programie. Powyższe nie oznacza uznania Programu za program wieloletni w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, jednakże zapewni zwiększoną pewność finansowania inwestycji w perspektywie dłuższej niż jeden rok.

Art. 6 projektu

Przepis zawiera regulacje przejściowe, w szczególności uwzględniające, że zmiany art. 156 wejdą w życie w okresie obowiązywania Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026, przyjętego na podstawie poprzedniego brzmienia przepisu. Przyjęto, że do końca 2026 r. przyjęty Program jest realizowany na obecnych zasadach.

Art. 8 projektu

Przepis utrzymuje czasowo w mocy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Zostanie ono zastąpione nowym rozporządzeniem, zaprojektowanym z uwzględnieniem doświadczeń z realizacji Programu w 2025 r.

7. Zamówienia publiczne w realizacji zadań ochrony ludności

Art. 157a ustawy

Nowelizacja przewiduje doprecyzowanie przepisów związanych z realizacją zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym w zakresie wyjątków od stosowania do tych inwestycji przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (Pzp) w odniesieniu m.in. do inwestycji w zakresie robót budowlanych, dostaw lub usług związanych z realizacją zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w zakresie infrastruktury zapewniającej schronienie w budowlach ochronnych, łączności i komunikacji, dostaw i usług teleinformatycznych i telekomunikacyjnych oraz wykrywania zagrożeń, powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, organizacji doraźnych szpitali oraz tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej, rozbudowy infrastruktury medycznej o elementy podwójnego przeznaczenia, w których możliwe będzie przeprowadzanie zabiegów chirurgicznych, przechowywanie wyrobów medycznych, krwi oraz produktów krwiopochodnych, finansowanych ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy, a także wprowadzenie zmian pozwalających na

usprawnienie rozdysponowania środków finansowych dla podmiotów ochrony ludności w ramach realizacji Programu przez zapewnienie mechanizmów umożliwiających zaciąganie zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy oraz elastyczniejsze zarządzanie środkami w ramach Programu. Rozwiązania te odpowiadają praktyce stosowanej w innych programach wieloletnich, w szczególności programach modernizacyjnych resortu spraw wewnętrznych i administracji, jak i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres przedmiotowy wyłączeń jest ograniczony m.in. do potrzeb medycznych związanych z pomocą poszkodowanym w czasie wojny i sytuacji kryzysowych.

Zadania ochrony ludności i obrony cywilnej wpisują się w szeroko rozumiane bezpieczeństwo instytucji i ludności państwa członkowskiego UE, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo narodowe oraz bezpieczeństwo wewnętrzne w rozumieniu przepisów UE (Por. art. 4 ust. 2 TFUE oraz art. 72 i 346 TFUE). Zgodnie z art. 4 ust. 2 TFUE bezpieczeństwo narodowe pozostaje w zakresie wyłącznej odpowiedzialności każdego Państwa Członkowskiego.

Projektowane przepisy pozwalają ograniczać dostęp do informacji związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia (ust. 6). Z uwagi na położenie geograficzne naszego państwa, dostęp do informacji o sposobie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej może stanowić dogodny sposób do przygotowywania i podejmowania działań, w tym również działań sabotażowych, skierowanych przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej zarówno w wymiarze bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak i w wymiarze politycznym i wizerunkowym.

Wyłączenie dotyczy infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej. Ujawnienie w procedurze Pzp szczegółów technicznych, lokalizacji i harmonogramów budowy tej infrastruktury bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu państwa, stwarzając ryzyko sabotażu, paraliżu lub prewencyjnego uderzenia w krytyczne punkty.

Proporcjonalność wyłączenia została zagwarantowana poprzez wskazanie takich dostaw, usług i robót budowlanych, którym należy przypisać najwyższą wagę w zapewnieniu bezpieczeństwa.

Należy podkreślić, że wyłączenie dotyczy tylko tych konkretnych elementów programu, które są nierozdzielnie związane z ochroną podstawowych interesów bezpieczeństwa i nie mogą być zapewnione żadną inną procedurą Pzp (w tym Działem VI). Wyłączenie ustawy Pzp zostało ograniczone do koniecznego minimum, ponieważ środki, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 są formalnie i funkcjonalnie ujęte w ramach limitu wydatków na finansowanie potrzeb

obronnych Rzeczypospolitej Polskiej (0,15% PKB). To finansowanie przesądza o strategicznym charakterze tych zamówień. Inwestycje w infrastrukturę ochrony cywilnej finansowane z tego źródła stanowią integralną część zdolności obronnych państwa, a nie jedynie zamówienia klasyczne.

W niektórych sytuacjach, w zależności od sposobu finansowania zamówienia, do udzielania zamówień stosowane będą przepisy ustawy Pzp. Projektowany art. 157a ust. 2 wprost stanowi, że gdy w grę wchodzi środki pochodzące z UE lub innych źródeł zagranicznych, wyłączenie nie znajdzie zastosowania, a zamówienie podlegać będzie Pzp lub procedurom międzynarodowym. To wyraźnie pokazuje, że celem nowelizacji nie jest unikanie Pzp, lecz ochrona interesu bezpieczeństwa państwa.

Cele stawiane Programowi Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej nie mogą zostać zagwarantowane przy wykorzystaniu przepisów działu VI. Dział VI (implementujący Dyrektywę 2009/81/WE) jest zorientowany głównie na zamówienia wojskowe i sprzęt obronny. Infrastruktura obrony cywilnej i ochrony ludności często nie jest klasyfikowana jako stricte obronna w rozumieniu Dyrektywy 2009/81/WE, co wyklucza zastosowanie Działu VI. Ponadto Dział VI narzuca określone rygory proceduralne (np. długie terminy w trybach podstawowych, wymogi dokumentacyjne stawiane wykonawcom, przewlekłe postępowania odwoławcze), które w obecnym, pilnym kontekście budowy podstawowej infrastruktury bezpieczeństwa są nieefektywne i stanowią przeszkodę w realizacji programu.

W przepisie przejściowym w art. 7 wskazano, iż do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zmiany przepisów ustawy o Policji, o Straży Granicznej, o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawy o Służbie Ochrony Państwa.

W projekcie przewidziano również zmianę przepisów pragmatyk służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych polegającą na wskazaniu, że należności funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez tego ministra, wypłaca jednostka organizacyjna, w której funkcjonariusz pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem.

Zadania związane z ochroną ludności lub obroną cywilną to zadania realizowane na rzecz całego Państwa, we współpracy wielu służb. Przyjęcie zasady, że koszty ponosi jednostka, która deleguje funkcjonariusza – w ocenie wnioskodawcy – wzmocni odpowiedzialność i zaangażowanie służb w realizację wspólnych celów. Za wprowadzeniem proponowanego rozwiązania przemawia również wspieranie racjonalnego gospodarowania zasobami kadrowymi i zachowanie spójności budżetowej.

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Brak jest możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanej nowelizacji ustawy, działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Projekt ustawy, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. ustawy nie odnotowano zgłoszeń lobbingsowych.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych projektu zostały omówione w raporcie z opiniowania i konsultacji publicznych.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Wiesław Leśniakiewicz – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Michał Pawłowski – Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego w MSWiA, tel. 47 728 52 07 e-mail: sekretariat.dolizk@mswia.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia 20 lutego 2026 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD317</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku stosowania przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z późn. zm.), zwanej dalej „OLiOC”, zdiagnozowano kilka obszarów, w których należy dokonać zmian pozwalających na usprawnienie rozdysponowania środków finansowych dla podmiotów ochrony ludności w ramach realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, zwanego dalej „Programem”, przez elastyczniejsze zarządzanie środkami w ramach Programu. Ponadto zachodzi konieczność doprecyzowania przepisów ustawy m.in. w zakresie katalogu podmiotów podlegających kontroli z ustawy, kontroli obiektów budowlanych pod kątem możliwości zorganizowania w nich miejsc doraźnego schronienia (mds), wprowadzenie trybu wyznaczania punktów schronienia, a także zmianę zasad prowadzenia Centralnej Ewidencji Obrony Cywilnej i tworzenia korpusu obrony cywilnej.

Nowelizacja uwzględnia uwagi i postulaty zgłaszane w toku realizacji Programu przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego i podmioty ochrony ludności. Kluczowe postulaty dotyczyły zapewnienia bardziej stabilnego finansowania instytucji długookresowych.

Przepisy dotyczące budowli ochronnych zostały doprecyzowane zgodnie z wnioskami organizacji architektów i inżynierów. Dotyczyło to przede wszystkim kwestii określenia pojemności obiektów zbiorowej ochrony oraz wprowadzenia przepisów na sytuacje wyjątkowe (odstępstw wzorowanych na prawie budowlanym) w przypadku nietypowych inwestycji.

Zgodnie z postulatem organów ochrony ludności, urzędów obsługujących jednostki samorządu terytorialnego, rozszerzono dostępność środków ochrony balistycznej dla obrony cywilnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Główne zagadnienia zawarte w projekcie:

1. Doprecyzowanie zasad zlecania zadań ochrony ludności podmiotom ochrony ludności: w projekcie przewidziano rozszerzenie zakresu kontroli w odniesieniu do zadań zleconych podmiotom ochrony ludności i objęcie nim również podmiotów uznanych z mocy ustawy, które nie posiadają organu nadzorczego. Obecnie przepis ten dotyczy jedynie podmiotów wyznaczonych na podstawie porozumienia bądź decyzji. Przy aktualnym brzmieniu przepisu wątpliwość budziło, czy kontrola może dotyczyć podmiotów ochrony ludności wskazanych wprost w ustawie. Ponadto w przypadku dotacji na zadania zlecane podmiotom wyłączono stosowanie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Podmioty ochrony ludności bowiem (nawet jeżeli są organizacjami pozarządowymi) nie występują w systemie ochrony ludności w charakterze organizacji pożytku publicznego.

Wprowadzenie możliwości nabywania na potrzeby obrony cywilnej materiałów koncesjonowanych: kamizelek kuloodpornych i odłamkoodpornych, płyt pancernych, ochraniaczy, hełmów wojskowych i policyjnych oraz sprzętu do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych. Przedmiotowe zasoby są konieczne dla zapewnienia realizacji zadań obrony cywilnej, w szczególności zapewnienia bezpieczeństwa np. ratownikom obrony cywilnej działającym w strefie działań wojennych, albo realizacji zadań związanych z wykrywaniem skażeń.

2. Wprowadzenie możliwości wyznaczania „punktu schronienia”. Punkty schronienia są kolejną kategorią, odrębną od obiektów zbiorowej ochrony. Punkty schronienia mogą być wyznaczane m.in. w budowlach ochronnych, wobec których trwa postępowanie administracyjne, do czasu jego zakończenia, w miejscach przewidzianych do organizacji miejsc doraźnego schronienia oraz w obiektach budowlanych lub innych miejscach zapewniających spełnienie funkcji ochronnej przed skutkami niebezpiecznych zjawisk pogodowych oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia. Punkty schronienia nie mają szczegółowych wymagań technicznych oraz nie są wyznaczane w drodze aktu administracyjnego. Punkty te identyfikuje właściwy komendant powiatowy PSP i zawiadamia o tym organ ochrony ludności i właściciela nieruchomości, na której zidentyfikowano taki punkt. Informacje o punktach schronienia znajdują się w ewidencji obiektów

zbiorowej ochrony oraz w odpowiednich aplikacjach na urządzenia mobilne. Celem wyznaczania punktów schronienia jest uzupełnienie siatki obiektów zbiorowej ochrony i ochrona przed nagłymi zagrożeniami i konwencjonalnymi środkami rażenia, np. dronami. Według danych ze stycznia 2026 r. jednostki samorządu terytorialnego zleciły sprawdzenie 5821 budowli ochronnych, tak więc konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zwiększenia infrastruktury ochronnej dla ludności.

3. Doprecyzowano przepisy dotyczące pojemności miejsc doraźnego schronienia, jak również inne szczegółowe zasady wyznaczania budowli, w których zapewnia się obiekty zbiorowej ochrony. Wprowadzono również przepisy umożliwiające odstąpienie od niektórych wymogów i warunków technicznych dla obiektów zbiorowej ochrony, wzorowane na przepisach prawa budowlanego.

4. Kompleksowa nowelizacja przepisów dotyczących kształtu Ewidencji Obrony Cywilnej. Usunięto tzw. wydzieloną część Ewidencji Obrony Cywilnej, w której planowano przechowywać opatrzone klauzulą „tajne” dane funkcjonariuszy służb specjalnych wchodzących w skład rezerwy obrony cywilnej. Z uwagi na brak zasadności pozyskiwania tych danych od służb specjalnych, ujednolicono poziom ochrony danych w ewidencji do klauzuli „zastrzeżone”. Dane będą pobierane jedynie z organów emerytalnych, głównie z Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA.

W art. 125 ust. 6 doprecyzowano obowiązki organów emerytalnych do przekazania danych zasilających Ewidencję Obrony Cywilnej. Obecne brzmienie przepisu mogło powodować wątpliwości, że to organ emerytalny weryfikuje posiadanie przydziału mobilizacyjnego do Sił Zbrojnych. Wskazano jednoznacznie, że przekazywane są wszystkie dane określonej grupy funkcjonariuszy, a weryfikacji dokonuje prowadzący Ewidencję minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Dokonano również korekt niektórych przepisów dotyczących szczegółowych zasad prowadzenia Ewidencji Obrony Cywilnej – w związku z kwestiami rozpoznanymi w toku wdrażania Ewidencji po wejściu w życie ustawy. Między innymi, wyraźnie wyodrębniono część centralną, zarządzaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, obok części wojewódzkich. Doprecyzowano również przepisy dotyczące tworzenia korpusu obrony cywilnej, m.in. nadawania przydziałów mobilizacyjnych i wezwań do służby w obronie cywilnej po mobilizacji. W art. 137 pkt 4 usunięto negatywną przesłankę nadania przydziału mobilizacyjnego oc – niepodleganie obowiązkowi służby wojskowej. Wyłączenie z możliwości nadania przydziału oc grupy osób niepodlegających obowiązkowi służby wojskowej powodowałoby utrudnienia w zapewnieniu ciągłości działania administracji publicznej w czasie wojny i byłoby niespójne z ustawą o obronie Ojczyzny. Ponadto w przepisie przejściowym przewidziano możliwość stopniowego (do 31 grudnia 2027 r.) zapewniania funkcjonalności Ewidencji.

5. Doprecyzowanie przepisów dotyczących finansowania ochrony ludności i obrony cywilnej. Źródłem zmian są doświadczenia z realizacji pierwszej edycji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026. Zmieniono tryb uzgadniania i przyjmowania Programu, dla zapewnienia spójności z Regulaminem pracy Rady Ministrów – Program jest przyjmowany uchwałą Rady Ministrów, następowało bowiem dublowanie się procesu uzgodnień. Ponadto zmieniono szczegółowe przepisy finansowe dotyczące Programu, z założeniem większej stabilności finansowania długoterminowych inwestycji. dopełnieniem regulacji będzie nowe rozporządzenie Rady Ministrów określające szczegółową zawartość Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

W ustawie przewidziano mechanizm wzmocnionego finansowania inwestycji wieloletnich. W przypadku finansowania lub dofinansowania inwestycji o charakterze wieloletnim, ujętych w wykazie, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub właściwy wojewoda, w odniesieniu do środków budżetu państwa, których są dysponentami, wyrażają zgodę jednostkom sektora finansów publicznych realizującym Program, w tym jednostkom samorządu terytorialnego, na zaciąganie zobowiązań na kolejne lata do wysokości limitu wydatków inwestycyjnych, określonego w Programie.

Doświadczenie z realizacji obecnej edycji Programu wskazuje na konieczność zapewnienia możliwości przenoszenia wydatków pomiędzy obszarami Programu, dla zapewnienia optymalnego wydatkowania. Należy podkreślić, że środki trafiają do bardzo szerokiego grona odbiorców (w szczególności wojewodowie i wszystkie jednostki samorządu terytorialnego), dlatego też zarządzanie wydatkowaniem na poziomie centralnym odbywać się może głównie przez ocenę kwalifikowalności inwestycji oraz przenoszenie środków pomiędzy obszarami. W pierwszej wersji Programu na lata 2025 i 2026 możliwe było przenoszenie pomiędzy obszarami 1 i 2 (budowle ochronne i zasoby ochrony ludności). Po nowelizacji Programu wprowadzono możliwość szerszego przenoszenia między obszarami (objęto także obszar 3 i 5 – wyposażenie podmiotów ochrony ludności i szkolenia). Przełożyło się to na sprawniejsze wydatkowanie środków pod koniec 2025 r. Zgodnie z danymi MSWiA na dzień 3 listopada 2025 r. zaangażowanie środków z Programu wynosiło ok. 3,535 mld zł, a na 3 grudnia wzrosło do ok. 4,479 mld zł.

Zmiana art. 152 ust. 2 przewiduje, że środki z Programu będą mogły być przekazywane nie tylko podmiotom oraz organom ochrony ludności, ale także innym podmiotom realizującym zadania wspierające ochronę ludności i obronę cywilną. Dotyczy to Policji oraz Straży Granicznej w ściśle określonym obszarze ewakuacji, ochrony infrastruktury krytycznej oraz łączności. Mając na uwadze, że przekazanie środków może dotyczyć jedynie zadań wspierających obronę cywilną, nie przewiduje się, żeby objęło to znaczącą część środków z Programu i nie wpłynie negatywnie na przekazywanie środków głównym wykonawcom, tj. podmiotom ochrony ludności. Zmiana pozwoli na finansowanie z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej zakupu sprzętu dla Policji oraz Straży Granicznej (w ramach części 42).

6. Doprecyzowanie przepisów związanych z realizacją zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym w zakresie wyjątków od stosowania do tych inwestycji przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu m.in. do inwestycji w zakresie robót budowlanych, dostaw lub usług związanych z realizacją zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w zakresie infrastruktury zapewniającej schronienie w budowlach ochronnych, łączności i komunikacji, dostaw i usług teleinformatycznych i telekomunikacyjnych oraz wykrywania zagrożeń, powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, organizacji doraźnych szpitali oraz tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej, rozbudowy infrastruktury medycznej o elementy podwójnego przeznaczenia, w których możliwe będzie przeprowadzanie zabiegów chirurgicznych, przechowywanie wyrobów medycznych, krwi i jej produktów, finansowanych ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy, a także wprowadzenie zmian pozwalających na usprawnienie rozdysponowania środków finansowych dla podmiotów ochrony ludności w ramach realizacji Programu przez elastyczniejsze zarządzanie środkami w ramach Programu.

Zadania ochrony ludności i obrony cywilnej wpisują się w szeroko rozumiane bezpieczeństwo instytucji i ludności państwa członkowskiego UE, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo narodowe oraz bezpieczeństwo wewnętrzne w rozumieniu przepisów UE (Por. art. 4 ust. 2 TFUE oraz art. 72 i 346 TFUE). Zgodnie z art. 4 ust. 2 TFUE bezpieczeństwo narodowe pozostaje w zakresie wyłącznej odpowiedzialności każdego Państwa Członkowskiego.

Projektowane przepisy pozwalają ograniczać dostęp do informacji związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia (ust. 6). Z uwagi na położenie geograficzne naszego państwa, dostęp do informacji o sposobie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej może stanowić dogodny sposób do przygotowywania i podejmowania działań, w tym również działań sabotażowych, skierowanych przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej zarówno w wymiarze bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak i w wymiarze politycznym i wizerunkowym.

Wyłączenie dotyczy infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej. Ujawnienie w procedurze Pzp szczegółów technicznych, lokalizacji i harmonogramów budowy tej infrastruktury bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu państwa, stwarzając ryzyko sabotażu, paraliżu lub prewencyjnego uderzenia w krytyczne punkty.

Proporcjonalność wyłączenia została zagwarantowana poprzez wskazanie takich dostaw, usług i robót budowlanych, którym należy przypisać najwyższą wagę w zapewnieniu bezpieczeństwa.

Należy podkreślić, że wyłączenie dotyczy tylko tych konkretnych elementów Programu, które są nierozdzielnie związane z ochroną podstawowych interesów bezpieczeństwa i nie mogą być zapewnione żadną inną procedurą Pzp (w tym Działem VI). Wyłączenie ustawy Pzp zostało ograniczone do koniecznego minimum, ponieważ środki, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 są formalnie i funkcjonalnie ujęte w ramach limitu wydatków na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej (0,15% PKB). To finansowanie przesądza o strategicznym charakterze tych zamówień. Inwestycje w infrastrukturę ochrony cywilnej finansowane z tego źródła stanowią integralną część zdolności obronnych państwa, a nie jedynie zamówienia klasyczne.

7. System Bezpiecznej Łączności Państwowej, o którym mowa w art. 74 ustawy, to wielowarstwowy system składający się ze zbioru zastępowalnych elementów powiązanych ze sobą relacjami w taki sposób, że stanowią one całość zdolną do zapewnienia bezpieczeństwa i odporności komunikacji na potrzeby realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa państwa, ochrony porządku publicznego, ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zarządzania kryzysowego. Stosownie do art. 74 ust. 5 ustawy, w skład Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej wchodzi między innymi podsystem bezpiecznej radiowej łączności mobilnej, w tym niejawniej komórkowej (SBŁP-M). Proponowana zmiana dąży do zagwarantowania operatorowi Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej odpowiednich częstotliwości do realizacji zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych niezbędnych do zapewnienia bezpiecznej radiowej łączności mobilnej.

8. Zgodnie z postulatem organów ochrony ludności, głównie urzędów obsługujących jednostki samorządu terytorialnego, rozszerzono dostępność środków ochrony balistycznej dla obrony cywilnej.

W projekcie przewidziano również zmianę przepisów pragmatyk służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych polegającą na wskazaniu, że należności funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez tego ministra, wypłaca jednostka organizacyjna, w której funkcjonariusz pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem. Zadania związane z ochroną ludności lub obroną cywilną to zadania realizowane na rzecz całego Państwa, we współpracy wielu służb. Przyjęcie zasady, że koszty ponosi jednostka, która deleguje funkcjonariusza – w ocenie wnioskodawcy – wzmocni odpowiedzialność i zaangażowanie służb w realizację wspólnych celów. Za wprowadzeniem proponowanego rozwiązania przemawia również wspieranie racjonalnego gospodarowania zasobami kadrowymi i zachowanie spójności budżetowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na przedmiot regulacji nie dokonano oceny prawno-porównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty ochrony ludności	Brak danych na poziomie centralnym odnośnie wielkości grupy podmiotów ochrony ludności	–	Usprawnienie realizacji zadań z OLiOC oraz wydatkowania środków z Programu. Wydłużenie perspektywy czasowej Programu pozwoli na dłuższe planowanie inwestycji. Możliwość nabywania środków ochrony balistycznej.
Organy ochrony ludności	Wojewodowie – 16, starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu – 380, wójtowie – 2479	Dane własne	Usprawnienie realizacji zadań z OLiOC oraz wydatkowania środków z Programu. Wydłużenie perspektywy czasowej Programu pozwoli na dłuższe planowanie inwestycji. Możliwość nabywania środków ochrony balistycznej.
Osoby biorące udział w ćwiczeniach obrony cywilnej	Trudne do oszacowania – do tej pory brak ćwiczeń	–	Świadczenie za udział w ćwiczeniach.
Podmioty wspierające realizację zadań ochrony ludności	Policja, Straż Graniczna	–	Możliwość pozyskania środków z Programu ochrony ludności na zadania wspierające obronę cywilną, bez uznania za podmiot ochrony ludności.
Przedsiębiorcy branży budowlanej, architektki	Brak danych	–	Doprecyzowanie przepisów dotyczących zasad sytuowania budowli ochronnych, w tym w szczególności określania pojemności miejsc doraźnego schronienia. Wprowadzenie możliwości odstępstw od warunków technicznych. Doprecyzowanie przepisów dotyczących dotychczasowych budowli ochronnych obrony cywilnej.
Podmioty wykonujące działalność w zakresie wytwarzania i obrotu środkami ochrony balistycznej i sprzętem do wykrywania skażeń	1200	Dane MSWiA	Zwiększenie popytu na środki indywidualnej ochrony balistycznej nabywane przez organy ochrony ludności.
Funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa oddelegowani do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez tego ministra	Trudne do oszacowania	–	Zmiana podmiotu wypłacającego należności.
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			
Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. W trybie ww. ustawy nie odnotowano zgłoszeń lobbingsowych.			
Stanowisko do projektu przedstawił Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.			

Projekt został przekazany do zaopiniowania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych, wojewodom oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych ze:

- 1) Stowarzyszeniem Architektów Polskich;
- 2) Polskim Związkiem Firm Deweloperskich;
- 3) Maskpol S.A.;
- 4) Lubawa S.A.;
- 5) NFM Poland.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych projektu zostały omówione w raporcie z opiniowania i konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana nowelizacja nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla sektora finansów publicznych – wydatki mieszczą się w limitach określonych w Programie.</p> <p>Projektowane przepisy wpływają jedynie na sprawność wydawania już przydzielonych z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej środków, nie wpływając na ich łączną wysokość. Podział środków finansowych odbywa się w całości w ramach Programu i nie jest regulowany na poziomie ustawowym. Analogicznie więc, wszystkie przesunięcia między obszarami i celami Programu nie wpływają na łączną wysokość środków, ale usprawniają wydawanie ich w przydzielonej wysokości.</p> <p>Wprowadzane zmiany w ustawach pragmatycznych Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa w zakresie dodania przepisu, zgodnie z którym należności funkcjonariuszy ww. służb, oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo w jednostce podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wypłacać będzie jednostka organizacyjna, w której funkcjonariusz pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem, nie wywołają dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wydatki budżetu państwa przewidziane w związku z wprowadzeniem powyższych zmian zostaną sfinansowane ze środków ujętych w budżetach służb resortu spraw wewnętrznych i administracji.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wpływ na przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wytwarzania i obrotu środkami ochrony balistycznej – zwiększenie produkcji i obrotu towarów koncesjonowanych (hełmy, kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne).						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wpływ na przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wytwarzania i obrotu środkami ochrony balistycznej – zwiększenie produkcji i obrotu towarów koncesjonowanych (hełmy, kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zwiększenie dostępności punktów schronienia.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na gospodarstwa domowe, rodziny, osoby starsze i niepełnosprawne.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☒ mienie państwowe ☒ inne: bezpieczeństwo publiczne	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	---	---

Omówienie wpływu

Proponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na ww. obszary, zapewniając sprawną realizację zadań wynikających ze zmienianej ustawy, w szczególności w zakresie budowy systemów łączności państwowej, a także budowy lub modernizacji budowli ochronnych oraz pozyskiwania sprzętu służącego ochronie ludności adekwatnie do pilnych potrzeb uwzględniających aktualną sytuację polityczno-militarną w Europie i trwający konflikt zbrojny na terytorium państwa ościennego.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej będzie dokonana na potrzeby opracowania kolejnego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (UD317)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z późn. zm.).

Projekt ustawy został umieszczony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod poz. UD317 jako projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

- I. W dniu 24 października 2025 r. projekt ustawy został przedstawiony do zaopiniowania **wojewodom** oraz **Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych** z terminem zgłaszania uwag wyznaczonym na dzień 28 października 2025 r.
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przedstawił opinię wobec projektu pismem z dnia 28 października 2025 r., do której projektodawca ustosunkował się pismem z dnia 23 grudnia 2025 r. Uwagi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczyły propozycji dodania w zmienianej ustawie art. 157a, w którym m.in. wprowadzane jest wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.), do niektórych kategorii zamówień finansowanych ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 zmienianej ustawy finansowanych ze środków ujętych w ramach limitu wydatków na finansowanie potrzeb obronnych.
W ramach opiniowania uwagi do projektu zgłosili wojewodowie: Małopolski, Podlaski, Mazowiecki, Opolski, Kujawsko-Pomorski, Podkarpacki, Wielkopolski, Łódzki, Lubuski, Śląski, Pomorski.
Zgłoszone uwagi zostały częściowo uwzględnione.
- II. Projekt ustawy uzyskał pozytywną opinię **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**. Uwagi Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zostały omówione na posiedzeniu Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST i częściowo uwzględnione w projekcie.
- III. W wyniku analizy uwag zgłoszonych w czasie uzgodnień i opiniowania, pismem z dnia 19 grudnia 2025 r. NOWA WERSJA projektu ustawy została skierowana do ponownych uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych z terminem 14 dni na zgłaszanie uwag.

1. W ramach opiniowania projekt ustawy przedstawiono do zaopiniowania wojewodom.

Na tym etapie uwagi do projektu zgłosili wojewodowie: Kujawsko-Pomorski, Lubelski, Łódzki, Małopolski, Mazowiecki, Podkarpacki, Pomorski, Śląski i Świętokrzyski.

Uwagi wojewodów miały różnorodny charakter. Uwagi dotyczące doprecyzowania przepisów administracyjnych odnośnie budowli ochronnych zostały uwzględnione. Uwagi, które dotyczyły postulatu zwiększenia finansowania albo kwestii ujętych w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, a nie w zmienianej ustawie, nie zostały uwzględnione.

Szczegółowe omówienie uwag zawarto w poniższej tabeli:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Przepis	Uwaga	Stanowisko projektodawcy
1.	Wojewoda Pomorski	Art. 92a	Uwaga: należy doprecyzować: - czy ekspertyza techniczna, o której mowa w art. 92a ust. 2, sporządzana na potrzeby wykazania możliwości zastosowania rozwiązań zamiennych, może być finansowana ze środków przeznaczonych na ochronę ludności i obronę cywilną? - czy koszty sporządzenia wspomnianej ekspertyzy będą obciążały każdorazowo inwestora lub właściciela obiektu budowlanego, niezależnie od charakteru obiektu i celu jego wykorzystania? - który podmiot jest właściwy do zlecenia wykonania ekspertyzy technicznej – czy powinien to być inwestor / właściciel obiektu, czy też dopuszczalne jest zlecenie jej przez organ administracji publicznej realizujący zadania z zakresu ochrony ludności? - czy przewiduje się mechanizmy finansowania kosztów takich ekspertyz w przypadku obiektów istotnych z punktu widzenia systemu ochrony ludności.	Uwaga nieuwzględniona Pytania i wątpliwości odnoszą się do stosowania przepisu, nie zaś do jego brzmienia. Ustawa nie przewiduje szczególnych zasad finansowania punktów schronienia. Możliwe będzie przeznaczenie na to środków z Programu OLiOC.
2.	Wojewoda Pomorski	Art. 95a	należy doprecyzować na jakich zasadach oraz według jakich kryteriów właściwy organ ochrony ludności ma określać pojemność i kategorię odporności budowli ochronnej, jakie informacje i dane powinny zostać przekazane przez inwestora wraz z informacją o zamiarze realizacji inwestycji, aby umożliwić organowi wydanie postanowienia oraz czy organ jest uprawniony do wzywania inwestora do uzupełnienia informacji niezbędnych do dokonania powyższych ustaleń, w szczególności danych dotyczących planowanej powierzchni i funkcji obiektu.	Uwaga uwzględniona Zmieniono art. 95a ust. 3

3.	Wojewoda Pomorski	Art. 103	<p>należy rozważyć doprecyzowanie przepisu, np. poprzez wskazanie, że właściciel lub zarządca udostępnia punkt schronienia w pierwszej kolejności mieszkańcom danego budynku, a w przypadku pozostania wolnych miejsc – również innym osobom chroniącym się przed zagrożeniem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Punkty schronienia będą wyznaczone również w przestrzeni publicznej. Różnicowanie obowiązków właścicieli i zarządców nieruchomości prywatnych, w których zlokalizowane będą punkty schronienia, może prowadzić do niejasności odnośnie zasad ich udostępniania.</p>
4.	Wojewoda Pomorski	Art. 152	<p>wymaga doprecyzowania, czy środki, o których mowa w art. 152, mogą być przeznaczane nie tylko na samą budowę infrastruktury, lecz również na finansowanie lub dofinansowanie jej organizacji oraz wyposażenia w specjalistyczny sprzęt medyczny i techniczny, niezbędny do faktycznego funkcjonowania tej infrastruktury zgodnie z jej przeznaczeniem.</p> <p>Zasadność takiego doprecyzowania wynika w szczególności z treści art. 157a ust. 1, który przewiduje możliwość organizacji doraźnych szpitali oraz tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej, a także rozbudowy infrastruktury medycznej, przy jednoczesnym wyłączeniu stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Wskazuje to, że ustawodawca obejmuje zakresem regulacji nie tylko proces inwestycyjny, lecz również etap organizacyjny i funkcjonalny świadczeń medycznych.</p> <p>należy rozważyć kwestie związane z zapewnieniem obsady kadrowej takich obiektów.</p> <p>Projektowany przepis odnosi się do aspektów infrastrukturalnych, jednak nie rozstrzyga, kto oraz na jakich zasadach będzie kierował personel medyczny i pomocniczy do obsługi podziemnych, tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej, w tym w warunkach zagrożenia lub konfliktu zbrojnego. Dotychczas obowiązujące regulacje nie przewidywały wprost tworzenia podziemnych szpitali tymczasowych, w związku z czym brak jest wypracowanych mechanizmów prawnych dotyczących ich funkcjonowania kadrowego.</p> <p>W szczególności należy doprecyzować jaki podmiot będzie właściwy do organizowania i kierowania personelu medycznego do pracy w podziemnej infrastrukturze medycznotechnicznej, czy planowane jest</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przepis nie reguluje kwestii organizowania tymczasowych placówek medycznych – celowo jest ograniczony tylko do zasad finansowania, z uwagi na jego umiejscowienie w ustawie.</p>

			wydanie aktów wykonawczych regulujących organizację, obsadę kadrową i zasady funkcjonowania podziemnych, tymczasowych miejsc udzielania pomocy medycznej oraz na jakich zasadach personel będzie delegowany.	
5.	Wojewoda Pomorski	Art. 155 ust. 2a	art. 155 po ust. 2: dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Ze środków, o których mowa w ust. 2 pkt 3 mogą być sfinansowane wynagrodzenia dla osób realizujących zadania wynikające z ustawy.” Powyższy zapis rozwiązywał kwestię źródła finansowania etatów dla osób, które w jednostkach samorządu terytorialnego miałyby realizować zapisy ustawy. W nowym projekcie zapis ten został usunięty, co może skutkować zwolnieniami obciążonych pracowników.	Uwaga nieuwzględniona Przepis został usunięty na skutek uwzględnienia uwag zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych.
6.	Wojewoda Lubelski	Ewidencja OC	Należy zauważyć, że proponowany projekt zmian ustawy niesie pewne trudności natury formalno-prawnej w zakresie Ewidencji Obrony Cywilnej a ściśle rzecz ujmując w zakresie realizacji przydziałów mobilizacyjnych do OC. W obecnej chwili wytworzyła się sytuacja, w której równolegle procedowane są dwa akty prawne a więc przywołana zmiana w ustawie oraz zamieszczony na RCL pod pozycją 1279 projekt Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (...) w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej, które to akty w niektórych kwestiach proponują rozbieżne rozwiązania. W niniejszym projekcie zmiany ustawy proponuje się, że ewidencja OC zostanie uruchomiona w przewidzianym terminie a zatem po 1 stycznia 2026 r. w podstawowej funkcjonalności lub ewentualnie na ograniczonym obszarze. O ile już regulacja posiada znamiona bardzo lakonicznej, o tyle pomija milczeniem kwestie natury technicznej takich działań, jak np. podania stosownych formularzy (wniosek o nadanie przydziału, wzór karty przydziału mobilizacyjnego czy wreszcie wezwanie do służby w OC). Dokumenty te stanowią natomiast załączniki do przywołanego powyżej rozporządzenia, które także pozostaje w fazie uzgodnienia i opiniowania. Powstaje podstawowe pytanie: w oparciu o jakie formularze należy po dniu 1 stycznia 2026 r. inicjować działania ukierunkowane na realizację zadania przydzielania przydziałów mobilizacyjnych?	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca jest świadomy trudności legislacyjnych związanych z koniecznością uspojnienia przepisów ustawy i rozporządzenia odnośnie ewidencji obrony cywilnej. Optymalne byłoby wydanie rozporządzenia po wejściu w życie nowelizacji. Należy jednak mieć na uwadze, że rozporządzenie reguluje nie tylko ewidencję, ale także nadawanie przydziałów mobilizacyjnych OC – i dalsze opóźnienia utrudniają tworzenie korpusu obrony cywilnej. W związku z powyższym zdecydowano się na równoległe procedowanie ww. przepisów – przy stałym monitorowaniu ich zgodności. Do czasu wejścia w życie rozporządzenia i nowelizacji możliwe jest stosowanie jedynie przepisów obowiązującej ustawy.

			<p>Kolejna kwestia dotyczy uzgadniania wniosków o przydziały mobilizacyjne. O ile bowiem ustawa w dotychczasowym kształcie a za nią projekt rozporządzenia nakłada na wojewodę główny ciężar w procesie uzgadniania wniosków o nadanie przydziałów mobilizacyjnych, o tyle proponowany projekt zmiany ustawy zakłada dopuszczenie możliwości realizacji tegoż zadania, tj. uzgadniania wniosków o przydziały mobilizacyjne już na poziomie gmin i powiatów – z upoważnienia wojewody. Bezsprzecznie to drugie rozwiązanie zdejmując z wojewodów znaczny ciężar działań i pozwala realizować działania niejako równomiernie na poziomie WCR-ów, którym strukturalnie bliżej jest do poziomu JST szczebla powiatu. Powyższe nie zmienia jednakże faktu, iż ponownie rodzi się pytanie: jakie procedury należy przyjąć obecnie, tj. po dniu 1 stycznia 2026 r. biorąc pod uwagę, że z jednej strony istnieje, zasadna skądinąd potrzeba wszczęcia działań w tym zakresie, z drugiej zaś regulacje wydają się niewystarczające.</p>	
7.	Wojewoda Łódzki	Art. 156 ust. 3	<p>W pierwszej kolejności należy zauważyć niespójność regulacyjną pomiędzy art. 156 ust. 3 projektu ustawy, zgodnie z którym Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej nie jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, a projektowanymi art. 156 ust. 7–8, które wprowadzają mechanizmy typowe dla instrumentów wieloletnich, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie ciągłości finansowania inwestycji wykraczających poza rok budżetowy, - możliwość zaciągania zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy do wysokości 80% limitu wydatków określonego w Programie. <p>Taka konstrukcja może rodzić wątpliwości interpretacyjne co do kwalifikacji prawno-finansowej Programu oraz zgodności z systemem planowania wieloletniego określonym w ustawie o finansach publicznych. (...)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej nie jest programem wieloletnim w ścisłym rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Jest jednak programem szczególnym przyjmowanym na 4 (w projekcie – 5) lata i przewiduje jego planowanie w perspektywie wieloletniej.</p>
8.	Wojewoda Łódzki	Art. 157a	<p>1. Projekt znacząco rozszerza katalog wyłączeń spod reżimu ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do inwestycji związanych z ochroną ludności, w tym infrastruktury ochronnej, łączności,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Przepisy zostały uzgodnione z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych.</p>

			<p>teleinformatyki oraz infrastruktury medycznej o podwójnym przeznaczeniu.</p> <p>2. W projekcie ani w OSR nie wskazano mechanizmów kompensujących powyższe wyłączenia, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalnych standardów dokumentowania wyboru wykonawców, - zasad sprawozdawczości i transparentności, - mechanizmów kontroli i audytu. <p>Brak takich rozwiązań może prowadzić do zwiększonego ryzyka zakwestionowania wydatków w toku kontroli następczych.</p> <p>Ponadto znacząco rozszerzono katalog wyłączeń spod stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, obejmując nimi kluczowe obszary inwestycyjne o wysokiej wartości finansowej oraz istotnym znaczeniu infrastrukturalnym. Należy podkreślić, że zakres tych wyłączeń ma charakter systemowy, a nie incydentalny, co oznacza, że ryzyko niestosowania Pzp staje się immanentną cechą realizacji Programu, a nie wyjątkiem uzasadnionym szczególnymi okolicznościami (...).</p> <p>Tak szerokie i trwałe wyłączenie Pzp, bez odpowiedniego „domknięcia” systemowego, może prowadzić do osłabienia standardów gospodarowania środkami publicznymi oraz zwiększenia odpowiedzialności osobistej kierowników jednostek realizujących zadania. Dlatego też proponuje się brzmienie uzupełnienia do art. 157a (np. nowy ust. 7 lub modyfikacja ust. 3): „W przypadku ograniczenia dostępu do informacji na podstawie ust. 6, zamawiający sporządza wewnętrzne sprawozdanie z realizacji zamówienia, zawierające co najmniej: nazwę wykonawcy, wartość umowy, kryteria wyboru oraz potwierdzenie zgodności z celami Programu. Sprawozdanie to podlega audytowi ex post przez Najwyższą Izbę Kontroli lub Regionalną Izbę Obrachunkową co najmniej raz na rok, z zachowaniem zasad ochrony informacji niejawnych. Dokumentacja jest przechowywana przez okres 5 lat i dostępna wyłącznie dla organów kontrolnych.” Taka konstrukcja zapewnia równowagę: chroni tajemnicę (brak publicznej publikacji, anonimizacja wrażliwych danych), ale wprowadza minimalną kontrolę wewnętrzną, co zmniejsza ryzyko błędów finansowych.</p>	
9.	Wojewoda Łódzki	Art. 91a.	<p>1. Projekt wprowadza nową kategorię „punktów schronienia”, które:</p> <p>☐ nie są wyznaczane w drodze aktu administracyjnego,</p>	Uwaga nieuwzględniona

		<p>☐ nie podlegają szczegółowym wymaganiom technicznym, ☐ mają być ujmowane w ewidencjach oraz aplikacjach informacyjnych. Brak formalnego aktu oraz minimalnych standardów kwalifikacji może prowadzić do niejednolitej praktyki organów, trudności dowodowych oraz sporów co do odpowiedzialności za aktualność i rzetelność danych.</p> <p>2. Projekt ustawy oraz OSR nie precyzują w sposób wystarczający standardów identyfikacji, dokumentowania, aktualizacji i wykreślenia punktów schronienia, co może stanowić istotną lukę regulacyjną. Wprowadzenie kategorii „punktów schronienia” jako obiektów niewyznaczanych w drodze aktu administracyjnego i niepodlegających minimalnym wymaganiom technicznym stanowi istotne odejście od klasycznych mechanizmów władczych administracji publicznej. (...)</p> <p>W połączeniu z brakiem dodatkowych zasobów kadrowych po stronie wojewodów, przyjęty model regulacyjny istotnie obniża realną wykonalność projektowanych rozwiązań oraz przetrzuca ryzyko niepowodzenia wdrożenia na administrację terenową. Aby uniknąć tych nieprawidłowości, zasadne jest wprowadzenie formalnej decyzji administracyjnej w procesie identyfikacji, określenie minimalnych kryteriów technicznych w drodze rozporządzenia oraz mechanizmów rekompensaty dla właścicieli, co zapewniłoby większą stabilność i efektywność systemu.</p>	<p>Punkty schronienia celowo zostały określone jako najbardziej odformalizowana kategoria infrastruktury ochronnej o najniższych parametrach ochronnych. Celem jest stworzenie infrastruktury uzupełniającej sieć ukryć, schronów i miejsc doraźnego schronienia.</p> <p>Nie jest zasadne regulowanie wyznaczania punktów schronienia w drodze decyzji ani określanie szczególnych wymagań technicznych. W projekcie uzupełniono definicję punktów schronienia oraz obowiązki powiadomienia właściciela lub zarządcy o ich wyznaczeniu.</p>
10.	Wojewoda Łódzki	OSR	<p>Uwaga nieuwzględniona Na obecnym etapie przewiduje się, że realizacja ustawy odbywać się będzie w ramach dotychczasowych środków finansowych.</p> <p>1. OSR nie zawiera kompletnej i weryfikowalnej analizy kosztów administracyjnych po stronie wojewodów oraz urzędów wojewódzkich, pomimo że projekt: - rozszerza zakres zadań związanych z zarządzaniem środkami finansowymi w ramach Programu, - wprowadza mechanizmy przenoszenia środków pomiędzy obszarami, - przewiduje obsługę merytoryczną i finansową zobowiązań wieloletnich, - zwiększa zakres ewidencji i nadzoru.</p> <p>2. W szczególności OSR nie przedstawia: - informacji o konieczności utworzenia lub braku potrzeby tworzenia dodatkowych etatów, - kalkulacji kosztów wynagrodzeń wraz z pochodnymi,</p>

		<p>- oszacowania kosztów pośrednich (infrastruktura IT, szkolenia, obsługa merytoryczna, finansowa, prawna, sprawozdawczość i szeroko rozumiane raportowanie o każdej porze wskazanej przez MSWiA (w tym pora nocna i weekendy).</p> <p>Zasadniczą i krytyczną słabością projektu ustawy oraz Oceny Skutków Regulacji jest całkowity brak zapewnienia dodatkowych zasobów kadrowych dla wojewodów którzy zapewniają obsługę merytoryczną, finansową i prawną programu, pomimo istotnego rozszerzenia zakresu zadań merytorycznych, finansowych, prawnych i sprawozdawczych związanych z realizacją Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na terenie poszczególnych województw. Z analizy projektu ustawy oraz OSR wynika, że przyjęto założenie, iż realizacja nowych oraz zmodyfikowanych zadań nastąpi w ramach istniejących struktur organizacyjnych urzędów wojewódzkich, bez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyznania dodatkowych etatów, - zwiększenia limitów wynagrodzeń, - zapewnienia środków na obsługę administracyjną, finansową, prawną i kontrolną Programu. <p>(...)</p> <p>Szczególnie problematyczne jest to, że projekt wprowadza mechanizmy zaciągania zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy, co w sposób oczywisty zwiększa zakres odpowiedzialności i złożoność obsługi merytorycznej, finansowej i prawnej, a jednocześnie OSR nie przewiduje żadnych trwałych skutków finansowych w części budżetowej dotyczącej wojewodów. Brak zabezpieczenia środków na obsługę administracyjną Programu prowadzi do faktycznego „ukrycia” kosztów jego wdrożenia w istniejących limitach budżetowych wojewodów, co stoi w sprzeczności z zasadą kompletności i przejrzystości Oceny Skutków Regulacji. W konsekwencji należy uznać, że OSR w obecnym kształcie: – nie identyfikuje rzeczywistych kosztów realizacji Programu po stronie rządowej administracji terenowej, – nie zapewnia trwałości finansowej projektowanych rozwiązań, – przerzuca ryzyka organizacyjne i finansowe na wojewodów bez odpowiedniego wsparcia budżetowego. Z punktu widzenia prawidłowej legislacji oraz zasad finansów publicznych niezbędne jest jednoznaczne rozstrzygnięcie, czy</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Planuje się, że Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej będzie zawierał podział środków na wojewodów.</p> <p>Przepis dotyczących zaciągania zobowiązań został wykreślony z projektu.</p>
--	--	---	---

			realizacja Programu wymaga zwiększenia zatrudnienia w urzędach wojewódzkich.	
11.	Wojewoda Małopolski	Art. 156	<p>Istotne byłoby, aby Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na kolejne lata (po roku 2026) zawierał podział środków dla budżetów poszczególnych wojewodów.</p> <p>Zgodnie bowiem z art. 46 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do wysokości planu wydatków. Jeżeli więc w Programie na kolejne lata będą wyłącznie ujęte kwoty wydatków dla budżetów wojewodów łącznie, nie będzie podstaw do zawierania umów z jednostkami samorządu terytorialnego, czy z wykonawcami w przypadku jednostek podległych wojewodzie, na finansowanie zadania wykraczającego poza rok 2026.</p> <p>Odnosząc się do powyższych projektowanych regulacji dotyczących możliwości zaciągania zobowiązań do wysokości 80%, zwraca się uwagę, iż o ile w przypadku zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego zawarcie umowy na pełną realizację zadania w wysokości wynikającej z kosztorysu mogłoby być możliwe przy zabezpieczeniu 20% wkładu własnego tej jednostki, o tyle w przypadku zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zgodnie z obowiązującymi przepisami następuje finansowanie tych zadań z budżetu państwa w 100%. Ponadto zabezpieczenie środków do wysokości 80% limitu dla danej jednostki oznaczać może wydłużenie okresu realizacji np. inwestycji budowlanej, a w przypadku inwestycji państwowych jednostek budżetowych także ryzyko braku środków na jej zakończenie.</p> <p>Zwraca się także uwagę, iż mogą być wystąpić sytuacje, w których nie tylko inwestycje budowlane realizowane będą w okresie wieloletnim, ale także remonty.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Planuje się, że Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej będzie zawierał podział środków na wojewodów.</p> <p>Przepis dotyczących zaciągania zobowiązań został wykreślony z projektu.</p>
12.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 3	<p>proponuje się w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w art. 3 w pkt 8 (brak propozycji zmiany przepisu w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej) kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 9 w brzmieniu:</p> <p>„9) podmiotach realizujących zadania wspierające ochronę ludności i obronę cywilną – należy przez to rozumieć podmioty, których udział przy wykonywaniu zadań ochrony ludności i obrony cywilnej uwzględnił właściwy organ ochrony ludności.”;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kategoria podmiotów wspierających została wykreślona z projektu</p>

13.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 152	<p>proponuje się w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej zmianę brzmienia art. 1 pkt 34 lit. b na:</p> <p>„b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:</p> <p>2a) zakupy pojazdów, urządzeń, sprzętu i wyposażenia rozpoznania oraz ochrony przed zagrożeniami, poszukiwawczo-ratowniczego i ratowniczo-gaśniczego;”.</p> <p>Należy wskazać, że określenie definicji podmiotów realizujących zadania wspierające ochronę ludności i obronę cywilną pozwoli na wytyczenie granicy, od której podmioty niewymienione w ustawie jako podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej, będą mogły ubiegać się o środki na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań wymienionych w przedmiotowym akcie normatywnym. Zgodnie z przedstawioną propozycją podmiot będzie miał możliwość pozyskania środków finansowych w momencie uwzględnienia go przez organ ochrony ludności, np. w dokumentacji planistycznej, przy wykonywaniu zadań z omawianego obszaru. Niewątpliwie pozwoli to na lepsze przygotowanie się do wspierania działań organów oraz podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej.</p> <p>Jednocześnie, włączenie do przepisu art. 1 pkt 34 lit. b projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, sprzętu i wyposażenia ochrony przed zagrożeniami, pozwoli na zapewnienie optymalnego poziomu bezpieczeństwa dla policjantów realizujących zadania w rejonach bezpośrednich działań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną, np. poprzez zakup kamizelek kuloodpornych oraz hełmów kevlarowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Kategoria podmiotów wspierających została wykreślona z projektu</p>
14.	Wojewoda Mazowiecki	ogólna	<p>Proponuje się również rozważyć możliwość zmiany źródła finansowania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej - zamiast przeznaczać środki budżetu państwa (w formie dotacji), zadania te mogłyby być finansowane lub dofinansowane ze środków utworzonego w tym celu funduszu wieloletniego (można skorzystać z założeń Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg). Takie działanie pozwoliłoby na bardziej elastyczne, a co za tym idzie efektywniejsze wykorzystanie środków publicznych (szczególnie istotne jest to w kontekście dużych, wieloletnich inwestycji).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie znacznie wykracza poza założenia projektu i nie może być uwzględnione.</p>

15.	Wojewoda Podkarpacki	Art. 69	<p>Projekt ustawy wprowadza nowe pojęcie „punktu schronienia”, które pojawia się między innymi w art. 69 pkt 4, 91 ust.1, 91a. ust 1 i 2, art. 103a, art. 108 ust. 3 pkt 4, art. 108 ust.5, 109 ust. 2 pkt 3, art. 114 ust.4, a nie został zdefiniowany w treści przepisu.</p> <p>Wobec tego proponuje się dodać w zmienianej ustawie kolejny zapis tj. art. 84 a, w którym zostanie zawarta definicja o następującej treści:</p> <p>„Art. 84a. Punkt schronienia to wyznaczony punkt bezpieczny w obrębie nieruchomości, zapewniający podstawowy poziom zabezpieczenia przed użyciem konwencjonalnych środków rażenia, stale oznakowany i potencjalnie stale dostępny”.</p> <p>W konsekwencji ustalenia powyższej definicji, art.69 pkt 5 (dodawany w w/w projekcie ustawy) powinien otrzymać brzmienie: „5) udostępnienie punktu schronienia, o którym mowa w art.84a, osobom chroniącym się przed zagrożeniem”.</p>	Uwaga uwzględniona
16.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	art. 155	<p>niepokojącą zmianą jest modyfikacja pierwotnie proponowanego brzmienia art. 155 polegająca na usunięciu ust. 2a, który przewidywał, że „ze środków, o których mowa w ust. 2 pkt 3 mogą być sfinansowane wynagrodzenia dla osób realizujących zadania wynikające z ustawy”. Rozumiem obawy o nadmierne finansowanie wynagrodzeń jednak zasadnym jest uzgodnienie z MON wskaźnika np. nie więcej niż wydatków w ramach Programu OLiOC może Organ przeznaczyć na finansowanie wynagrodzeń. To bardzo ważne w kontekście chociażby realizacji zadań wojewodów.</p> <p>Zmiana względem pierwotnego projektu jest bardzo niekorzystna z punktu widzenia realizacja obowiązków ustawowych. Wraca bowiem stan niepewności co do możliwości finansowania wynagrodzeń osób zaangażowanych w realizację zadań OLiOC. Kwestia ta jest niezwykle istotna, ponieważ skala, intensywność oraz dynamika rzeczonych zadań, rodzi konieczność dedykowania istotnych zasobów ludzkich. Z informacji uzyskiwanych od przedstawicieli samorządu terytorialnego wynika, iż nie są rzadkością jednostki, które musiały zwiększyć zatrudnienie w celu obsługi zadań realizowanych w wykonaniu przedmiotowej ustawy. Co istotne miało to miejsce w jednostkach stosunkowo niewielkich, które nie dysponują zdolnością do relokacji kadr. Uwzględniając, iż zdecydowana większość zadań OLiOC realizowanych przez JST ma charakter zadań zleconych, wskazać należy</p>	Uwaga nieuwzględniona Przepis został wykreślony w wyniku uzgodnień międzyresortowych

			<p>na duże ryzyko sporów sądowych, związanych z brakiem zabezpieczenia adekwatnych środków na kadrową obsługę zadań z OLiOC. Z podobną sytuacją wojewodowie mierzyli się przy okazji finansowania zadań z obszaru stanu cywilnego czy ewidencji ludności. W licznych wyrokach zasądających od Skarbu Państwa kwoty na rzecz samorządów, sądy akcentowały, że środki przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań zleconych powinny być „odpowiednie” do zakresu tych zadań. Uwzględniając charakter zadań OLiOC oraz konieczność konstruktywnego współdziałania przy ich wykonywaniu, taki stan byłby zdecydowanie niekorzystny. Kwestia obciążenia zadaniami wygląda bardzo podobnie na poziomie administracji rządowej, w związku z tym także w tym przypadku możliwość pokrywania wydatków na wynagrodzenia jest istotna. W Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim do obsługi zadań kierowani byli pracownicy działów zarządzania kryzysowego, prawnego czy organizacyjnego, którzy realizowali rzeczony czynności poza zakresami obowiązków na powierzonych stanowiskach. W przypadku jednostek administracji zespolonej mniejszym potencjale kadrowym, efektywne wykonywanie zadań wymaga zasilenia kadrowego. Należy podkreślić, że w chwili obecnej występuje stan istotnej niepewności w przedmiotowej kwestii. Możliwa jest bowiem wykładnia zgodnie z którą, pojęcie „zasoby ochrony ludności” obejmuje też zasoby kadrowe dedykowane zadaniom OLiOC. W związku z tym, uprzejmie proszę o rozważenie możliwości powrotu do regulacji w brzmieniu jednoznacznie umożliwiającym pokrywanie wydatków na wynagrodzenia w ramach środków OLiOC.</p> <p>We wspomnianym kontekście zwrócę uwagę na Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego mające ważne zadania wynikające z ustawy, a w województwie kujawsko – pomorskim średnia ilość etatów w PINB, poza dużymi miastami, wynosi 3.</p>	
17.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	Art. 157a	<p>W odniesieniu do projektowanego art. 157a ustawy, który przewiduje wyłączenie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku, prawo zamówień publicznych, poddaje pod rozważenie możliwość objęcia wyłączeniem całości robót budowlanych, dostaw oraz usług związanych z realizacją zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, bez względu na źródło pochodzenia środków. Zadania OLiOC mają charakter zadań</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Przepis doprecyzowano w toku uzgodnień międzyresortowych i opiniowania przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych</p>

		<p>związanych z bezpieczeństwem o strategicznym znaczeniu. Możliwość wyłączenia stosowania przepisów PZP dla tej kategorii zadań wydaje się możliwa</p> <p>z poszanowaniem prawa europejskiego. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, zadania ochrony ludności i obrony cywilnej wpisują się w szeroko rozumiane bezpieczeństwo instytucji i ludności państwa członkowskiego UE, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo narodowe oraz bezpieczeństwo wewnętrzne w rozumieniu przepisów UE (Por. art. 4 ust. 2 TFUE oraz art. 72 i 346 TFUE). Projektodawca wskazał też, iż zgodnie z art. 4 ust. 2 TFUE bezpieczeństwo narodowe pozostaje w zakresie wyłącznej odpowiedzialności każdego Państwa Członkowskiego. Cele stawiane programowi ochrony ludności i obrony cywilnej nie mogą zostać zagwarantowane przy wykorzystaniu przepisów działu VI. Dział VI (implementujący Dyrektywę 2009/81/WE) jest zorientowany głównie na zamówienia wojskowe i sprzęt obronny. Infrastruktura obrony cywilnej i ochrony ludności często nie jest klasyfikowana jako stricte obronna w rozumieniu Dyrektywy 2009/81/WE, co wyklucza zastosowanie Działu VI. Ponadto, Dział VI narzuca określone rygory proceduralne (np. długie terminy w trybach podstawowych, wymogi dokumentacyjne stawiane wykonawcom, przewlekłe postępowania odwoławcze), które w obecnym, pilnym kontekście budowy podstawowej infrastruktury bezpieczeństwa są nieefektywne i stanowią przeszkodę w realizacji programu. Argumenty te mają charakter przedmiotowy i odnoszą się do rzeczony specyfiki zadań, bez względu na źródła ich finansowania. Dodać wypada, że są to zadania dynamiczne, które wymagają sprawnego i efektywnego działania. Kluczowa jest więc kwestia zapewnienia sprawności procedowania w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej. W takiej sytuacji, luz decyzyjny w zakresie ewentualnego wyboru trybu czy decyzji o odstąpieniu od stosowania ustawy PZP może być czynnikiem hamującym sprawność realizacji zadania. Decydent może bowiem obawiać się ewentualnych negatywnych skutków decyzji o rezygnacji z danego trybu czy przepisu co wpłynie na czas realizacji danego zadania. Wprowadzenie jasnego, precyzyjnego i jednolitego rozwiązania ustawowego, skutecznie ten problem eliminuje.</p>	
--	--	--	--

18.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski		<p>W kontekście sprawnego i efektywnego wykonywania zadań, poddaje też pod rozagę możliwość wprowadzenia do ustawy mechanizmu milczącej zgody w odniesieniu do uzgodnień oraz opinii wymaganych, w szczególności w stosunku do zakupów, inwestycji budowlanych czy wydatków inwestycyjnych z jednoczesnym wskazaniem terminu do jej wydania oraz uzgodnienia. Faktem jest, że zarówno Program OLiOC jak i ustawa, przewidują szereg sytuacji, w których wymagane jest uzgodnienie między organami w różnej konfiguracji. Jako przykład można przywołać zapis Programu, zgodnie z którym wojewoda realizuje inwestycje (inwestycje budowlanych oraz zakupy inwestycyjne o wartości powyżej 50 tys. zł), po uzyskaniu ww. opinii oraz pozytywnej opinii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Z kolei Minister wydaje opinię po jej uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Wprowadzenie tego rozwiązania pozwoli na urealnienie terminów danego procesu, zwłaszcza w kluczowych obszarach takich jak choćby inwestycje budowlane. W takim wypadku, po upływie terminu do wydania opinii lub uzgodnienie, będzie można przystąpić do przedsięwzięcia objętego wnioskiem. Pozwoli to prawidłowe planowanie kolejnych kroków – co jest szczególnie istotą dla zadań OLiOC, które ze swej istoty mają charakter wielowątkowy i wymagają planowania wieloetapowego. Co istotne, rozwiązanie to nie pozbawi podmiotów uzgadniających czy opiniujących wpływu na dany proces. Zdecydowanie wzmocniony będzie natomiast stan pewności w przedmiotowych obszarach, co jest niezwykle istotne dla efektywnego wykonywania zadań OLiOC. (...)</p>	<p>Uwaga wyjaśniona Jak się wydaje, propozycja dotyczy trybu uzgodnień przewidzianego w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, nie zaś w ustawie. Tym samym jej uwzględnienie nie może być dokonane na poziomie ustawy. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej od roku 2027 zostanie istotnie doprecyzowany pod względem przebiegu procesu uzgodnień inwestycji.</p>
19.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski		<p>Wprowadzenie mechanizmu uelastycznienia obowiązku dotyczącego zabezpieczenia miejsc doraźnego schronienia w stosunku do nowych inwestycji budowlanych, na obszarach mniej zurbanizowanych. W licznych konsultacjach z samorządowcami podnoszone było, że zwłaszcza na obszarach wiejskich, sztywna regulacja ustawowa doprowadzi do sytuacji, w której finalna ilość miejsc schronienia będzie znacznie przekraczała faktyczne zapotrzebowanie. Powodować to będzie, iż ewentualne zwiększenie kosztów inwestycji okaże się nieefektywne i bezcelowe, szczególnie przy uwzględnieniu ustawowego wymogu dotyczącego powierzchni na osobę.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Mając na uwadze pilną potrzebę odbudowy zasobu budownictwa ochronnego, konieczne jest utrzymanie mechanizmów mobilizujących jednostki samorządu terytorialnego do zapewniania obiektów zbiorowej ochrony. Oczywistym jest, że wartości wskazane w ustawie nie zostaną osiągnięte w krótki okresie, jednak konieczne jest zapewnienie</p>

				finansowania i planowanie budownictw ochronnego.
20.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	Art. 207a	W art. 207a. „Osoby, które w dniu 1 stycznia 2025 r. miały nadany przydział organizacyjno-mobilizacyjny do urzędu obsługującego organ ochrony ludności albo do podmiotu ochrony ludności, albo w podmiotach, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3, które zostały wyłączone z wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji, uznaje się za wchodzące w skład korpusu obrony cywilnej, a w przypadku nadania im osobom przydziałów mobilizacyjnych nie stosuje się wymogu, którym mowa w art. 135 ust. 1. w zakresie uzgodnienia nadania tego przydziału z wojskowym centrum rekrutacji" – nastąpiła omyłka pisarska.	Uwaga uwzględniona
21.	Wojewoda Śląski	Art. 50 ust. 2	Wobec proponowanej zmiany ponawia się zgłoszoną w październiku 2025 r. sugestię aby wprowadzić możliwość prowadzenia szkoleń osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej – bez konieczności ich weryfikacji przez Akademię Pożarniczą (obecnie, zgodnie z art. 50 ust. 4 ustawy spełnienie wymagań przez prowadzące szkolenia osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej weryfikuje Akademia Pożarnicza). Dodatkowo, warto rozważyć możliwość zmian w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz. U. poz. 162). Proponuje się, aby zakres programów szkoleń mógł być określany przez organizatora szkoleń w zależności od potrzeb i specyfiki grupy docelowej, do której szkolenie jest kierowane. Proponowane zmiany, poprzez wprowadzenie większej elastyczności, pozwolą podnosić kwalifikacje i umiejętności ważne z punktu widzenia bezpieczeństwa ludzi i instytucji adekwatnie do zdiagnozowanych luk kompetencyjnych. Sam proces szkolenia będzie mógł się odbywać bez konieczności spełniania przez organizatora sztywnych wymogów, co znacznie przyspieszy jego finalizację. Z uwagi na to, że czas może mieć kluczowe znaczenie w obliczu ewentualnego zagrożenia, przepisy prawne nie powinny stanowić formalnej przeszkody do podejmowania adekwatnych do danej sytuacji działań – w tym przypadku działań	Uwaga nieuwzględniona Rozdział dotyczący szkoleń i działalności edukacyjnej pozwala na ich prowadzenie różnorodnej grupie podmiotów. Weryfikacja odnosi się jedynie do szkoleń z art. 50 – co do których wymogi dla podmiotów i zawartość programów określono ściśle w rozporządzeniu.

			mających na celu wyposażenie ludzi w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im na podjęcie właściwych reakcji w sytuacji kryzysu.	
22.	Wojewoda Świętokrzyski	Art. 92a ust. 2	W art. 92a ust. 2 proponuję zapis: „2. Zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych na wnioszek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego uzasadniony ekspertyzą techniczną udziela albo odmawia udzielenia w drodze postanowienia właściwy miejscowo wojewoda, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. Na postanowienie nie służy zażalenie.”.	Uwaga nieuwzględniona Brak zasadności nakładania dodatkowych obowiązków na inspektora nadzoru budowlanego.
23.	Wojewoda Świętokrzyski	Art. 94 ust. 3	W art. 94 ust. 3 proponuję zapis: „3. W przypadku gdy lokalne uwarunkowania terenowe uniemożliwiają wykonanie miejsca doraźnego schronienia o pojemności określonej zgodnie z ust. 1, właściwy miejscowo wojewoda może po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego, wyrazić zgodę na zaprojektowanie i wykonanie kondygnacji podziemnej lub garażu podziemnego w sposób umożliwiający zorganizowanie w nim miejsca doraźnego schronienia o mniejszej pojemności.”.	Uwaga nieuwzględniona Brak zasadności nakładania dodatkowych obowiązków na inspektora nadzoru budowlanego.
24.	Wojewoda Świętokrzyski	Art. 95a	W art. 95a ust. 2 proponuję zapis: „2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy w jego opinii obiekt może mieć znaczenie ponadlokalne, uzgadnia ze starostą oraz wojewodą, który z organów ochrony ludności jest właściwy do uznania projektowanego obiektu budowlanego za budowlę ochroną, zgodnie z art. 89 ust. 2–4. W przypadku braku uzgodnienia organem właściwym jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).”.	Uwaga nieuwzględniona Mając na uwadze, że przepis dotyczy uzgodnienia pomiędzy trzema organami, nie jest zasadne przyznawanie wójtowi jednostronnego uprawnienia do wszczęcia procesu ustalania właściwości.
25.	Wojewoda Świętokrzyski	Art. 152 ust. 2a	W art. 152 w ust. 2a proponuję usunąć zapis: „a także innych podmiotów realizujących zadania wspierające ochronę ludności i obronę cywilną”. Sformułowanie „innych podmiotów” jest terminem niedookreślonym, który będzie budził wiele wątpliwości.	Uwaga uwzględniona

2. W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) Stowarzyszenie Architektów Polskich;
- 2) Polski Związek Firm Deweloperskich;
- 3) Maskpol S.A.;
- 4) Lubawa S.A.;
- 5) NFM Poland Sp. z.o.o.

Uwagi zgłoszone na etapie konsultacji publicznych dotyczyły w szczególności:

- przepisów odnośnie nabycia koncesjonowanych środków ochrony osobistej przez organy ochrony ludności. Uwagi zostały częściowo uwzględnione. Nie uwzględniono np. uwag dotyczących uregulowania kwestii obrotu wyrobami podwójnego zastosowania z zagranicą, jako wykraczające poza zakres nowelizacji (uwagi zgłoszone przez: Maskpol S.A., Lubawa S.A., NFM Poland Sp. z.o.o.);
- doprecyzowywanych przepisów w zakresie budowli ochronnych. Uwagi w większości nie zostały uwzględnione, gdyż w ocenie projektodawcy mogłyby doprowadzić do mniejszej skuteczności przepisów nakładających obowiązek zapewniania budowli ochronnych oraz miejsc doraźnego schronienia (uwagi zgłoszone przez: Polską Izbę Inżynierów Budownictwa i Polski Związek Firm Deweloperskich).

Szczegółowe omówienie uwag zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Przepis	Uwaga	Stanowisko projektodawcy
1.	MASKPOL S.A.	Art. 146a	Proponujemy doprecyzowanie treści w/w przepisu i przyjęcie następującej treści: „Art. 146a. 1. Organy ochrony ludności i obrony cywilnej mogą nabywać na potrzeby urzędu obsługującego organ ochrony ludności i obrony cywilnej lub dla realizującego działania ratownicze podmiotu obrony cywilnej kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, płyty pancerne, hełmy wojskowe i policyjne, odzież ochronną do ochrony przed materiałami objętymi WT I Część IV –WT i ich komponentami oraz urządzenie filtrowentylacyjne do oczyszczania powietrza w warunkach skażeń: promieniotwórczych, biologicznych lub chemicznych oraz sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych.	Uwaga nieuwzględniona – odnosząc się do kwestii zakupu odzieży ochronnej należy wskazać, że nie jest to priorytetowe wyposażenie ochronne niezbędne organom ochrony ludności. Z uwagi na większe prawdopodobieństwo użycia broni konwencjonalnej pilniejsze jest umożliwienie zakupu środków ochrony balistycznej. – w zakresie filtrowentylacji trwa analiza odmiennych zmian legislacyjnych. Należy zauważyć, że urządzenia filtrowentylacyjne powinny być dostępne dla podmiotów budujących schrony, nie zaś dla organów i podmiotów ochrony ludności.

2.	Lubawa S.A.	Art. 146a	dostrzegamy konieczność ścisłego uregulowania w projektowanym art. 146a wykazu wyrobów koncesjonowanych, aby w sposób niebudzący wątpliwości można było je połączyć z wykazem zawartym w rozporządzeniu.	Uwaga nieuwzględniona Przepis ustawy jest wystarczająco precyzyjny, wskazuje na „kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, płyty pancerne, ochraniacze hełmy wojskowe i policyjne oraz sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych”. Jest to szczegółowość zastosowana np. w art. 61 (por. ust. 9) ustawy koncesyjnej.
3.	Lubawa S.A.	Art. 146a	Zważając na to, iż jednym z celów Projektu jest zapewnienie bezpieczeństwa np. ratownikom obrony cywilnej działającym w strefie działań wojennych albo realizującym zadania związane z wykrywaniem skażeń wskazujemy, iż obecna redakcja art. 146a ust. 1 Projektu nie przyznaje organom ochrony ludności i obrony cywilnej uprawnienia do zakupu odzieży ochronnej przed skażeniami chemicznymi, biologicznymi i promieniotwórczymi. W znacznej części sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych wymaga obecności człowieka w strefie skażeń. Na rynku nie funkcjonuje wiele rozwiązań, które pozwalają na zdalną identyfikację ww. zagrożeń. Z tego powodu koniecznym jest umożliwienie organom zakupu odzieży ochronnej, która chronić będzie życie i zdrowie ratowników.	Uwaga nieuwzględniona odnosząc się do kwestii zakupu odzieży ochronnej należy wskazać, że nie jest to priorytetowe wyposażenie ochronne niezbędne organom ochrony ludności. Z uwagi na większe prawdopodobieństwo użycia broni konwencjonalnej pilniejsze jest umożliwienie zakupu środków ochrony balistycznej. Ratownicy OC będą głównie strażakami PSP oraz OSP, którzy posiadają już odpowiednie wyposażenie.
4.	Lubawa S.A.	Art. 146a	Ponadto dostrzegamy również zasadność rozszerzenia kompetencji organów ochrony ludności i obrony cywilnej o uprawnienie do nabycia urządzeń filtrowentylacyjnych do oczyszczania powietrza w warunkach skażeń: promieniotwórczych, biologicznych lub chemicznych. Powyższe umożliwi zamawianie kompletnych zestawów ochrony zbiorowej przed skażeniami CBRN.	Uwaga nieuwzględniona w zakresie filtrowentylacji trwa analiza odmiennych zmian legislacyjnych. Należy zauważyć, że urządzenia filtrowentylacyjne powinny być dostępne dla podmiotów budujących schrony, nie zaś dla organów i podmiotów ochrony ludności.
5.	Lubawa S.A.	Art. 146a	W celu zapewnienia organom możliwości zakupu nowoczesnego sprzętu stosowanego w wojsku lub policji, dostosowanego do potrzeb użytkowników realizujących różne zadania, proponujemy dodać do wykazu towarów koncesjonowanych, których nabycie będzie możliwe przez	Uwaga uwzględniona

			organy ochrony ludności i obrony cywilnej - ochraniacze twarzy, kończyn i innych części ciała. Zgodnie z treścią Rozporządzenia ochraniacze twarzy, kończyn i innych części ciała zawarte są w pozycji WT XII ust. 3. Rozszerzenie zakresu uprawnień do zakupu ochraniaczy twarzy, kończyn i innych części ciała umożliwi także zakup innych, niż wskazane w niniejszym piśmie towarów koncesjonowanych, jak np. przeciwwybuchowe i odłamkoodporne ubranie ochronne przeznaczone dla służb pirotechnicznych.	
6.	Lubawa S.A.	Art. 146a	Zadaniem koncesjonariusza jest prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z wymaganiami koncesji. W konsekwencji pracownicy przedsiębiorcy każdorazowo analizują kompetencje podmiotów do nabycia wyrobów znajdujących się w ofercie Spółki. Weryfikacja ta następuje poprzez sprawdzenie przepisów Ustawy oraz analizę przedstawionych dokumentów uprawniających do zakupu wyrobów koncesjonowanych. Ponieważ ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej ustanawiać będzie wyjątek nadając uprawnienia do nabycia poszczególnych wyrobów koncesjonowanych podmiotom niewskazanym w Ustawie, dokument, o którym mowa w art. 146a ust. 2 Projektu okazywany koncesjonariuszom powinien być sformułowany w sposób jasno wskazujący na cel zakupu wyrobów koncesjonowanych i organ, który go wydaje oraz to w jakiej roli występuje (organ ochrony ludności). W celu uniknięcia problemów przy ocenie dokumentu i uprawnień organów (które zasadniczo nie są uprawnione do nabywania wyrobów koncesjonowanych), poddajemy pod rozwagę wprowadzenie wzoru dokumentu, który zgodnie z art. 146a ust. 2 Projektu okazywany będzie przedsiębiorcom przed sprzedażą wyrobów koncesjonowanych. Podobne rozwiązanie jest stosowane już przy zakupach kamizelek kuloodpornych przez przedsiębiorców, którzy powołali wewnętrzne służby ochrony (art. 61 ust. 9 Ustawy). Przedsiębiorcy ci przed	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązanie nie jest wyjątkiem od ustawy koncesyjnej, ale stanowi realizację art. 61 ust. 8 pkt 3. Należy przy tym zauważyć, że katalog organów, które będą nabywać towary koncesjonowane jest ściśle określony i składa się faktycznie z organów jednostek samorządu terytorialnego, wojewodów i ministerstw, nie ma więc zagrożenia niejednolitością stosowania przepisów.

			<p>sprzedażą okazują protokół powołania wewnętrznych służb ochrony, podpisany przez funkcjonariusza właściwej jednostki policji. Protokół ten musi być zgodny ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 1998 r. w sprawie wewnętrznych służb ochrony. W naszej ocenie, wprowadzenie wzoru może przyczynić się do zmniejszenia problemów związanych z oceną przez przedsiębiorców prowadzących koncesjonowaną działalność gospodarczą otrzymywanych od organów ochrony ludności dokumentów uprawniających do nabycia produktów koncesjonowanych.</p>	
7.	Lubawa S.A.		<p>Projekt w aktualnym brzmieniu w żaden sposób nie reguluje kwestii systemu oceny zgodności jakiego mają podlegać wyroby, o których mowa w projektowanym art. 146a ust. 1, czyli kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, płyty pancerne, hełmy wojskowe i policyjne oraz sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych (ewentualnie także odzież ochronna, urządzenia filtrowentylacyjne oraz ochroniacze twarzy, kończyn i innych części ciała – w przypadku uwzględnienia postulatu, o którym mowa w części I niniejszego pisma). W tym miejscu należy podkreślić, że procedura oceny zgodności służy weryfikacji (potwierdzeniu), najczęściej przy udziale niezależnej, wyspecjalizowanej jednostki zewnętrznej (jednostka notyfikowana, jednostka badawcza, jednostka certyfikująca), czy wprowadzany do użytku wyrób spełnia wymagania określone właściwymi przepisami prawa lub innymi dokumentami (np. specyfikacjami technicznymi).</p> <p>(...)</p> <p>W świetle powyższego zasadnym jest objęcie wyrobów koncesjonowanych nabywanych na potrzeby obrony cywilnej systemem oceny zgodności wyrobów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Uwaga wykracza poza zakres projektu. Zmiany systemowe dotyczące oceny wyrobów wymagają przeprowadzenia odrębnych analiz i mogłyby być przedmiotem odrębnego projektu.</p>

			<p>przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (OiB).</p> <p>W tym celu należałoby podjąć odpowiednie kroki legislacyjne, a mianowicie wprowadzić zmiany w ustawie z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747), (...)</p>	
8.	Lubawa S.A.	Art. 146a	<p>Pragniemy także zasygnalizować, iż występują rozbieżności w określeniu organów posiadających kompetencję do nabywania wyrobów koncesjonowanych, albowiem zgodnie z art. 146a ust. 1 są to organy ochrony ludności i obrony cywilnej, zaś dokument uprawniający do nabycia tych wyrobów wystawia zgodnie z art. 146 a ust. 2 wyłącznie organ ochrony ludności.</p>	Uwaga uwzględniona
9.	Lubawa S.A.	Art. 146a	<p>Zwracamy także uwagę na to, iż w art. 146a ust. 1 organ ochrony ludności i obrony cywilnej może dokonać zakupu na rzecz podmiotu obrony cywilnej, zaś art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907) określa katalog podmiotów ochrony ludności, które zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 3 w okresie stanu wojennego i w czasie wojny stają się podmiotami obrony cywilnej. W przypadku, w którym zabieg ten jest celowy i uwzględniać ma zaopatrywanie w wyroby koncesjonowane wyłącznie podmioty obrony cywilnej, prosimy rozważyć przyznanie organom możliwości nabywania wyrobów na rzecz podmiotów ochrony ludności. W okresie stanu wojennego lub wojny, należy przyjąć, że kluczowi krajowi producenci wyrobów wskazanych w art. 146a ust. 1 realizować będą zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa wynikających z posiadanych statusów jednostek przewidzianych do militaryzacji (art. 2 pkt 11 ustawy dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny). Możliwości produkcyjne tych przedsiębiorstw wspomagających organy państwa w realizacji nałożonych na nie zadań obronnych mogą być więc istotnie ograniczone. Doświadczenia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W projekcie celowo zawężono stosowanie przepisu do podmiotów obrony cywilnej – tzn. podmiotom innym niż urzędy obsługujące organy będzie można wydać sprzęt koncesjonowany dopiero w przypadku wojny albo stanu wojennego. Z uwagi na charakter zagrożeń, przed jakimi chroni sprzęt koncesjonowany, jest on nieprzydatny podmiotom ochrony ludności w czasie pokoju.</p>

			związane z wojną w Ukrainie ukazują również kolejny problem, a mianowicie zaburzenia łańcuchów dostaw i niedobory surowcowe wywołane nagłą i globalną potrzebą. Z tych powodów, realizacja zakupów ochrony indywidualnej chroniącej życie w chwili istniejącego już realnego zagrożenia, może być znacząco utrudniona.	
10.	NFM Poland sp.z o.o.	Art. 146a	<p>W naszej ocenie proponowane rozwiązania stanowią krok w dobrym kierunku i odpowiadają na realne potrzeby systemu ochrony ludności w warunkach współczesnych zagrożeń, w tym zagrożeń o charakterze militarnym i hybrydowym. (...)</p> <p>W tym kontekście pragniemy zwrócić uwagę na istotną lukę systemową. Tzw. cywilne kamizelki kuloodporne oraz podobne wyroby funkcjonują obecnie poza spójnym i obligatoryjnym reżimem regulacyjnym. Produkty te co do zasady nie podlegają jednolitym wymaganiom w zakresie badań balistycznych, powtarzalności produkcji, systemowej kontroli jakości ani formalnej ocenie zgodności. W praktyce prowadzi to do znacznej niejednorodności rynku oraz dopuszczania do obrotu wyrobów o deklaracyjnych, a nie potwierdzonych parametrach ochronnych, co stwarza realne ryzyko dla życia i zdrowia użytkowników oraz sprzyja nieracjonalnemu wydatkowaniu środków publicznych.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, postulujemy rozważenie, aby środki ochrony indywidualnej oraz wyposażenie specjalistyczne nabywane na potrzeby ochrony ludności i obrony cywilnej – w szczególności kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, płyty balistyczne, hełmy, tarcze, wszelkie inne osłony kuloodporne i/lub odłamkoodporne oraz sprzęt do wykrywania i rozpoznawania skażeń CBRN – podlegały obowiązkowej ocenie zgodności w trybie III (certyfikacja), zgodnie z systemem oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga pozostaje poza zakresem nowelizacji. Zmiany systemowe dotyczące oceny wyrobów wymagają przeprowadzenia odrębnych analiz i mogłyby być przedmiotem odrębnego projektu.</p> <p>Należy przy tym zauważyć, że w projekcie przewiduje się możliwość nabywania na rzecz obrony cywilnej wyrobów wojskowych i policyjnych – tak więc zapewniono dla nich odpowiedni poziom kontroli jakości.</p>

			<p>realizowanym na podstawie właściwych przepisów wykonawczych Ministra Spraw Wewnętrznych.</p> <p>Objęcie powyższych kategorii wyrobów obowiązkiem oceny zgodności w trybie III zapewni weryfikowalność parametrów technicznych, powtarzalność jakości produkcji oraz odpowiedzialność producentów i dostawców na poziomie adekwatnym do charakteru zagrożeń, w jakich sprzęt ten jest wykorzystywany. Rozwiązanie to uporządkuje rynek, zwiększy przejrzystość procesów zakupowych oraz realnie podniesie poziom bezpieczeństwa personelu realizującego zadania ochrony ludności.</p> <p>W ocenie NFM Poland projektowana nowelizacja, uzupełniona o wskazany wyżej mechanizm oceny zgodności, stanowi istotny element budowy spójnego, nowoczesnego i odpowiedzialnego systemu ochrony ludności, dostosowanego do realiów współczesnego środowiska bezpieczeństwa.</p>	
11.	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	Art. 92 ust. 2	<p>Zgodnie z brzmieniem proponowanego art. 92a ust. 2: „Zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego uzasadniony ekspertyzą techniczną udziela albo odmawia udzielenia w drodze postanowienia właściwy miejscowo wojewoda. Na postanowienie nie służy zażalenie.”</p> <p>Proponowane brzmienie może powodować wątpliwości, czy forma postanowienia jest właściwa tylko dla rozstrzygnięcia o odmowie udzielenia zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych, czy też forma ta dotyczy również udzielenia zgody. Aby uniknąć wątpliwości w tym zakresie proponuje się, aby w pierwszym zdaniu art. 92a ust. 2 wstawić przecinki przed oraz po sformułowaniu „w drodze postanowienia”, a w konsekwencji nadać temu przepisowi następujące brzmienie:</p> <p>„2. Zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych na wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego uzasadniony ekspertyzą techniczną udziela albo odmawia</p>	Uwaga uwzględniona

			udzielenia, w drodze postanowienia, właściwy miejscowo wojewoda. Na postanowienie nie służy zażalenie.”	
12.	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	art. 92a ust. 2 i art. 95a ust. 3 ustawy oraz obowiązujących art. 31 ust. 4 i art. 111 ust. 3 ustawy	Ostatnie zdanie każdego z niżej wymienionych przepisów: (i) proponowanych art. 92a ust. 2 i art. 95a ust. 3 ustawy, (ii) obowiązujących art. 31 ust. 4 i art. 111 ust. 3 ustawy, o brzmieniu „Na postanowienie nie służy zażalenie”, jest zbędne. Zażalenie jest środkiem zaskarżenia przewidzianym przepisami K.p.a., zatem postanowienia są zaskarżalne w drodze zażalenia tylko wtedy, gdy są wydawane w toku postępowania administracyjnego oraz tylko wtedy gdy „kodeks tak stanowi”. Oznacza to, że wyraźnego wskazania wymagają jedynie te postanowienia, które są zaskarżalne w drodze zażalenia, nie zaś te, co do których zażalenie nie przysługuje. Proponuje się więc usunięcie ostatniego zdania w każdym z ww. przepisów.	Uwaga nieuwzględniona Podobne rozwiązanie funkcjonuje m.in. w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (art. 41a ust. 3)
13.	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	Art. 94 ust. 1	Obliczenie pojemności MDS w oparciu o proponowane brzmienie art. 94 ust. 1 ustawy będzie stwarzało istotne trudności w przypadku bardzo często projektowanych budynków o funkcji mieszanej (np. budynków mieszkalno-usługowych). Należy bowiem zwrócić uwagę, że punkty 1 i 2 proponowanego przepisu mają dotyczyć: (i) pkt 1 – tylko budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zaś pojemność MDS ma być liczona w odniesieniu do powierzchni użytkowej tylko lokali mieszkalnych; (ii) pkt 2 – tylko budynków użyteczności publicznej, zaś pojemność MDS ma być liczona dla całego budynku według wskaźnika dla budynków użyteczności publicznej, który jest mniejszy niż dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Wobec powyższego proponuje się, aby proponowany art. 94 ust. 1 uwzględniał również, w sposób jednoznaczny, budynki o funkcji mieszanej, tj. budynki mieszkalno-usługowe, a w konsekwencji proponuje się, aby miał on następujące brzmienie:	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis art. 94 doprecyzowano z uwzględnieniem budynków o mieszanej funkcji.

			<p>„1. Kondygnacje podziemne w budynkach użyteczności publicznej, budynkach mieszkalnych wielorodzinnych lub budynkach mieszkalno-usługowych, w których część budynku przeznaczona jest pod funkcję mieszkalną wielorodzinną, oraz garaże podziemne, jeżeli nie przewidziano w nich budowli ochronnej, projektuje się i wykonuje w sposób umożliwiający zorganizowanie w nich miejsc doraźnego schronienia o pojemności nie mniejszej niż liczba osób równa:</p> <p>1) dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych – ilorazowi łącznej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i wskaźnika 20 m² na osobę,</p> <p>2) dla budynków użyteczności publicznej – ilorazowi powierzchni użytkowej budynku i wskaźnika 15 m² na osobę,</p> <p>3) dla budynków mieszkalno-usługowych – sumie:</p> <p>a) ilorazu łącznej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i wskaźnika 20 m² na osobę, oraz</p> <p>b) ilorazu powierzchni użytkowej części budynku przeznaczonej na potrzeby użyteczności publicznej i wskaźnika 15 m² na osobę,</p> <p>4) dla garaży podziemnych – dwukrotności liczby stanowisk postojowych dla samochodów, jeżeli z pkt 1–3 nie wynika większa liczba osób</p> <p>– przy czym nie większej niż liczba osób równa ilorazowi 75% powierzchni kondygnacji podziemnej lub garażu podziemnego i wskaźnika 1,5 m² na osobę.”</p>	
14.	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	Art. 94 ust. 2	Proponowane brzmienie art. 94 ust. 2 ustawy budzi wątpliwości co do tego, czy wskazane w tym przepisie przesłanki muszą być spełnione łącznie, czy wystarczy, aby spełniona była tylko jedna z nich. PIIB postuluje doprecyzowanie przepisu w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona Wykładnia wskazuje, że przesłanki należy traktować rozdzielnie, gdyż odnoszą się do budynków różnej funkcji.
15.	Polska Izba Inżynierów Budownictwa	Art. 94	Wskazane powyżej przepisy odnoszą się „ogólnie określonej powierzchni” bez precyzowania, o jaką powierzchnię chodzi. PIIB postuluje doprecyzowanie o jaką powierzchnię garażu podziemnego lub kondygnacji	Uwaga uwzględniona Zostanie wskazana pojemność netto

			podziemnej chodzi – czy chodzi o powierzchnię użytkową, czy inny rodzaj powierzchni.	
16.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 91a	<p>Wnosimy o dodanie definicji punktu schronienia przez dodanie w projektowanym art. 91a nowego ustępu przed ust. 1.</p> <p>Przekładem definicji, może być informacja na stronie https://gdziesiekryc.pl/ która odsyła do aplikacji stworzonej przez Biuro Informatyki i Łączności KG PSP (link) Punkty Schronienia – to istniejące obiekty budowlane lub ich części, które podnoszą bezpieczeństwo w chwili zagrożenia. Takie jak przejścia podziemne, tunele, stacje metra, garaże podziemne i inne podobne miejsca.</p> <p>Uwaga porządkowa celem wyraźnego rozróżnienia punktów schronienia od miejsca doraźnego schronienia.</p>	Uwaga uwzględniona
17.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 92a	<p>Wnosimy o zastąpienie wyrazów: „warunki techniczne dla miejsc doraźnego schronienia” wyrazami: „wymagania, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia” oraz dostosowanie dalszej części zdania.</p> <p>Proponowane brzmienie art. 92a ust. 1: „W uzasadnionych przypadkach wymagania, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia, określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 115 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie zapewniają funkcje ochronne umożliwiające zorganizowanie miejsca doraźnego schronienia.”</p> <p>Zmiana ujednolica terminologię z art. 115 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej (delegacja dotyczy „warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia”) oraz z rozporządzeniem MSWiA z 9 lipca 2025 r. w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 932). Jednocześnie eliminuje ryzyko mylenia pojęcia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przepis art. 92a ma węższy zakres stosowania, odnosi się tylko do niewielkiej części wymagań dla mds, które określa ustawa i rozporządzenie, tj. do warunków technicznych.</p>

			„warunki techniczne” (używanego w ustawie w odniesieniu do budowli ochronnych) z regulacją dotyczącą MDS.	
18.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 92a	Wnosimy o wykreślenie lub doprecyzowanie wyrażenia: "jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie zapewniają funkcje ochronne umożliwiające zorganizowanie miejsca doraźnego schronienia" Brak definicji legalnej pojęcia „funkcji ochronnych” rodzi ryzyko rozbieżności interpretacyjnych przy stosowaniu projektowanego przepisu. Jednocześnie cel regulacji zostaje zachowany, gdyż przesłanki oceny dopuszczalności zastosowania rozwiązań zamiennych wynikają z mechanizmu przewidzianego w ust. 2–3, w szczególności z obowiązku złożenia wniosku uzasadnionego ekspertyzą techniczną oraz z rozstrzygnięcia właściwego miejscowo wojewody.	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie „funkcji ochronnej” znajduje się już w art. 89 ust. 1. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej należy je rozumieć zgodnie ze znaczeniem w języku powszechnym, tj. cechy obiektu budowlanego zapewniające ochronę dla znajdujących się w nim osób.
19.	Polski Związek Firm Deweloperskich		Wnosimy o doprecyzowanie brzmienia projektowanego przepisu art. 94 ust. 1, poprzez: a) w zdaniu pierwszym oraz ostatnim tego ustępu: zastąpienie wyrazów "garaże podziemne" wyrazami: "stanowiące samodzielny obiekt budowlany"; b) w ust. 1: przywrócenie wskaźnika 25 m ² /os., przewidzianego w projekcie I ustawy z dnia 23 października 2025 r., zamiast proponowanego obecnie wskaźnika 20 m ² /os.; c) w ust. 3, usunięcie przecinka i wykreślenie wyrazów: "jeżeli z pkt 1 i 2 nie wynika większa liczba osób"; d) dodanie w ostatnim zdaniu wyrazów: "Do powierzchni, o których mowa w ustępie poprzedzającym nie wlicza się powierzchni wydzielonych komórek lokatorskich oraz pomieszczeń technicznych i magazynowych oraz schodów i pochylni." Ustawodawca wskazuje jako lokalizację potencjalnego MDS w kondygnacjach podziemnych dla budynków, których część nadziemna wskazuje określoną funkcję: budynek mieszkalny wielorodzinny lub budynek użyteczności publicznej. Skoro nie wskazuje obowiązku dla	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy przepis jest sformułowany precyzyjnie w odniesieniu do każdej z grup obiektów budowlanych.

		<p>budynków o innych funkcjach należy doprecyzować zapis o garażach podziemnych i wskaźniki dla takiego obiektu budowlanego. Powyższe ma kluczowe znaczenie wobec przyszłej interpretacji przepisów i przygotowania projektu budowlanego, który musi spełnić też wymogi innych ustaw i przepisów wykonawczych.</p> <p>Definicje powierzchni kondygnacji podziemnej i powierzchni garażu podziemnego nie wynikają wprost z przepisów. Natomiast różnią się pod względem zakresu pomiaru i kontekstu prawnego, choć obie odnoszą się do kondygnacji poniżej gruntu.</p> <p>Powierzchnia kondygnacji podziemnej najczęściej rozumiana jest jako powierzchnia rzutu poziomego kondygnacji, mierzona po zewnętrznym obrysie ścian zewnętrznych tej kondygnacji.</p> <p>Natomiast garaż według § 102 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z późn. zm.), w brzmieniu: Garaż do przechowywania i bieżącej, niezawodowej obsługi samochodów osobowych, stanowiący samodzielny obiekt budowlany lub część innego obiektu, będący garażem zamkniętym - z pełną obudową zewnętrzną i zamykanymi otworami, bądź garażem otwartym - bez ścian zewnętrznych albo ze ścianami niepełnymi lub ażurowymi, powinien mieć: (...).</p> <p>Zatem zaproponowane zmiany pozwolą na jednoznacznie określenie wymogów ustawowych tj. pojemności potencjalnych MDS dla kondygnacji podziemnej budynku o konkretnej funkcji wynikającej z ustawy oraz wskazanie wymogów dla garaży podziemnych stanowiących samodzielny obiekt budowlany.</p> <p>Na końcu zmienianego art. 94 ust. 1 wskazano, że liczba miejsc w MDS powinna być nie mniejsza niż 75% powierzchni kondygnacji podziemnej/garażu. Wnosimy o doprecyzowanie, aby wzorem § 9 ust. 3 rozporządzenia</p>	
--	--	--	--

			<p>Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia (Dz. U. poz. 932). do powierzchni tej nie wliczano powierzchni: wydzielonych komórek lokatorskich oraz pomieszczeń technicznych i magazynowych oraz schodów i pochylni, otrzymując "wolną powierzchnię" w rozumieniu rozporządzenia.</p> <p>Powierzchnie wskazanych wyżej elementów w podziemiu budynku nie dają realnej możliwości zorganizowania w nich schronienia, stąd niezasadne jest uwzględnianie ich przy obliczaniu potencjalnej pojemności MDS. Postulat ten jest w zgodzie z brzmieniem § 9 ust. 3 rozporządzenie ws. MDS.</p>	
20.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 94 ust. 2 pkt 1	Wnosimy o zmianę liczby lokali z 4 do 6.	Uwag nieuwzględniona Zmiana jest niekorzystna dla nadrzędnego zadania jakim jest rozbudowa sieci mds.
21.	Polski Związek Firm Deweloperskich		<p>Wnosimy o zastąpienie wyrażenia: „lokalne uwarunkowania terenowe” wyrażeniem: „uwarunkowania inwestycji”.</p> <p>Sformułowanie „lokalne uwarunkowania terenowe” może być interpretowane zawężająco, jako odnoszące się wyłącznie do uwarunkowań wynikających z cech terenu i gruntu (m.in. ukształtowania terenu, konieczności niwelacji, warunków gruntowo-wodnych). Tymczasem przesłanki uzasadniające odstępstwo mogą obejmować również inne okoliczności wpływające na możliwość realizacji zamierzenia budowlanego, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) uwarunkowania prawne – np. ograniczenia wynikające z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w tym obowiązująca linia zabudowy), decyzji administracyjnych lub innych aktów planistycznych, b) uwarunkowania faktyczne i funkcjonalne – np. kształt i wymiary działki ewidencyjnej (w tym działki wąskie lub o nieregularnym, trójkątnym kształcie), istniejące 	Uwaga częściowo uwzględniona Jak wskazał autor uwagi, celem jest oparcie wyłączenia na przesłankach obiektywnych, a uwarunkowania inwestycji mogą się odnosić również do założeń przyjętych przez inwestora. Przepis doprecyzowano dodając: „lokalne uwarunkowania terenowe, w szczególności wielkość działki budowlanej”

			<p>zagospodarowanie terenu, dostęp do drogi publicznej czy konieczność zapewnienia wymaganych parametrów obsługi komunikacyjnej.</p> <p>Zgodnie z uzasadnieniem do projektu II ustawy, ust. 3 przewiduje możliwość odstępstwa analogiczną do rozwiązań przyjmowanych w prawie budowlanym. Należy zatem przyjąć, że intencją projektodawcy jest oparcie odstępstwa na obiektywnych przesłankach związanych z realizacją zamierzenia budowlanego, a nie wyłącznie na czynnikach odnoszących się do „terenu” w wąskim, geotechnicznym znaczeniu. Zastosowanie pojęcia „uwarunkowania inwestycji” lepiej oddaje ten cel i ogranicza ryzyko nadmiernie zawężającej interpretacji przepisu.</p>	
22.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 95a.	<p>Wnosimy o:</p> <p>1) skrócenie terminów:</p> <p style="padding-left: 20px;">a) w art. 95a ust. 2 z "14 dni" na "7 dni";</p> <p style="padding-left: 20px;">b) w art. 95a ust. 3 z "45 dni" na "14 dni".</p> <p>2) zastąpienie kropki w art. 95 ust. 3 przecinkiem i dodanie zdania "lub od upływu terminu, o którym mowa w art. 95a ust. 2" po wyrażeniu" od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1", otrzymując brzmienie: „3. Właściwy organ ochrony ludności, określony na podstawie ust. 2, określa pojemność oraz kategorię odporności budowli ochronnej, jaką należy zapewnić w projektowanym obiekcie budowlanym, informując o tym inwestora w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1 lub od upływu terminu, o którym mowa w art. 95a ust. 2. Poinformowanie inwestora następuje w drodze postanowienia. Na postanowienie nie służy zażalenie.”;</p> <p>3) dodanie ust. 4 w brzmieniu: " 4. Jeżeli w terminie miesiąca od dnia doręczenia informacji przez inwestora zamierzenia budowlanego</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Skrócenie terminów jest niezasadne, gdyż powinno zapewniać czas niezbędny na merytoryczną ocenę wniosku.</p> <p>Liczenie terminu z ust. 3 od dnia upływu terminu z ust. 2 wydaje się wadliwe legislacyjnie: liczenie terminu jednolicie od dnia informacji z ust. 1 zapewnia stały 45 dniowy termin.</p>

			<p>polegającego na budowie obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 93 i 95, inwestor nie otrzyma odpowiedzi lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie o której mowa w art. 95a ust. 2 lub ust. 3 należy rozumieć, że inwestor nie ma obowiązku realizacji budowli ochronnej."</p> <p>Uzasadnienie: Celem ustawy o ochronie ludności nie jest paraliż inwestycyjny. Brak odpowiedzi organów nie może skutkować niemożnością projektowania czy uzyskania pozwolenia na budowę. Niezbędna jest jakaś forma milczącej decyzji organu.</p>	<p>Uwaga dot. ust. 4 zostanie częściowo uwzględniona przez wprowadzenie regulacji dla przypadku braku stanowiska organu.</p>
23.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Art. 106	<p>Wnosimy postulat obligatoryjnego finansowania 100% kosztów poniesionych na zadania związane z infrastrukturą ochronną, poprzez następujące zmiany w art. 106 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907) dalej: "ustawa":</p> <p>a) w art. 106 ust. 1 pkt 2 ustawy wyrazy "mogą przekazać" należy zastąpić wyrazem "przekazują";</p> <p>b) w art. 106 ust. 2 ustawy wyrazy "może przewidywać" należy zastąpić wyrazem "przewidują";</p> <p>c) w art. 106 ust. 3 ustawy wyrazy "dotyczy do 100% kosztów" należy zastąpić "dotyczy 100% kosztów".</p> <p>Uzasadnienie: Organom ochrony ludności wciąż przyznaje się absolutną dowolność, uznaniowość i arbitralność co do przydziału dotacji. Nie dość, że ustawa wskazuje na fakultatywność finansowania, to jeszcze określa je na poziomie "do 100%", co oznacza, że finansowanie wcale nie musi zostać przyznane, a jak zostanie, to może wynosić zarówno 1%, jak i 100%.</p> <p>Zaniepokojenie w zakresie finansowania i postulat zmiany wyraziło również Rządowe Centrum Legislacji w swoim stanowisku z dnia 17 lipca 2024 r.: "Jednocześnie wskazuje się, iż projektowane regulacje nie określają jakichkolwiek kryteriów przyznania pomocy finansowej oraz ustalania jej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Brak zasadności finansowania w wysokości obligatoryjnie 100%. Poziom finansowania powinien zależeć m.in. od możliwości finansowych jednostki samorządu terytorialnego.</p>

			wysokości.” Na wcześniejszym etapie konsultacji problem ten podnosił również Minister Aktywów Państwowych oraz Minister Rozwoju i Technologii. Środki publiczne powinny być wydatkowane w sposób transparentny i na dokładnie określonych zasadach. Ponadto, powinny traktować wszystkich ubiegających się o finansowanie równo i sprawiedliwie. Dlatego proponujemy mechanizm obligatoryjnego finansowania 100% poniesionych kosztów.	
24.	Osoba fizyczna	Art. 92a ust. 3	Chciałbym zaproponować wprowadzenie obowiązku realizacji ekspertyzy, o której mowa w art. 1 pkt. 10, przez rzeczoznawcę budowlanego (zamiast przez osobę posiadającą jedynie uprawnienia budowlane).	Uwaga nieuwzględniona Kwalifikacje wynikające z uprawnień budowlanych są wystarczające.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej

Na podstawie art. 156 ust. 9 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907 oraz z 2025 r. poz. 1705) zarządza się, co następuje:

§ 1. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, zwany dalej „Programem”, zawiera:

- 1) wskazanie okresu realizacji Programu;
- 2) część diagnostyczną;
- 3) część ewaluacyjną;
- 4) część finansową;
- 5) wykaz obszarów i zadań;
- 6) wykaz inwestycji kluczowych.

§ 2. Część diagnostyczna zawiera omówienie stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, analizę ryzyka oraz wskazanie kluczowych zadań w okresie realizacji Programu.

§ 3. Część ewaluacyjna zawiera omówienie w niezbędnym zakresie stanu realizacji Programu za poprzedni okres, w tym wskazanie kluczowych zadań do kontynuacji.

§ 4. Część finansowa zawiera określenie planowanej wysokości corocznych środków przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 155 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zwanej dalej „ustawą”, w podziale na poszczególnych dysponentów i z podziałem na poszczególne lata realizacji Programu.

§ 5. 1. Wykaz obszarów i zadań wskazuje obszary realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, wraz ze wskazaniem wysokości środków finansowych przypisanych do obszarów w poszczególnych latach realizacji Programu, a także szczegółowe zadania w poszczególnych obszarach. Wykaz obszarów i zadań może zawierać wskazanie organów ochrony ludności i podmiotów ochrony ludności realizujących zadania szczególne.

2. W Programie określa się warunki przenoszenia środków finansowych pomiędzy obszarami.

§ 6. 1. Wykaz inwestycji kluczowych zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie inwestycji z zakresu realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym lokalizację inwestycji;
- 2) przypisanie inwestycji do obszaru Programu;
- 3) organ lub podmiot realizujący inwestycję;
- 4) perspektywę czasową realizacji inwestycji;
- 5) wartość inwestycji.

2. Dla inwestycji wieloletnich ujętych w wykazie inwestycji kluczowych przewiduje ciągłość finansowania w całej perspektywie realizacji inwestycji.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane w związku ze zmianą upoważnienia ustawowego w art. 156 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. Obecnie obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (Dz. U. poz. 136) wydawane jest na podstawie art. 156 ust. 6 ustawy. W zmienionym brzmieniu upoważnienie zawarto w art. 156 ust. 9.

Zgodnie z nowym brzmieniem upoważnienia Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową zawartość Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, mając na uwadze zapewnienie sprawnego i przejrzystego planowania finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz ciągłość planowania inwestycji wieloletnich przewidzianych w Programie. Rozporządzenie zaprojektowano z uwzględnieniem doświadczeń w realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r. W projekcie nowego rozporządzenia uporządkowano strukturę Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. W szczególności doprecyzowano elementy Programu, które okazały się istotne w toku praktycznego stosowania Programu, pominięto natomiast niektóre części niezawierające praktycznej wartości normatywnej.

Warstwę metodologiczną Programu, w szczególności w zakresie analizy ryzyka, oparto na koncepcji Simple Critical Infrastructure Map (SCIM).

Projekt przewiduje, że Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej będzie się składał z:

- 1) wskazania okresu realizacji Programu,
- 2) części diagnostycznej,
- 3) części ewaluacyjnej,
- 4) części finansowej,
- 5) wykazu obszarów i zadań,
- 6) wykazu inwestycji kluczowych.

Część diagnostyczna zawiera omówienie stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, analizę ryzyka oraz wskazanie kluczowych zadań w okresie realizacji Programu. Część ewaluacyjna zawiera omówienie w niezbędnym zakresie stanu realizacji Programu za poprzedni okres, w tym wskazanie kluczowych zadań do kontynuacji. Część finansowa zawiera określenie planowanej wysokości corocznych środków przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 155 ust. 2 ustawy z dnia

5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w podziale na poszczególnych dysponentów i z podziałem na poszczególne lata realizacji Programu.

Program będzie zawierał również dwa wykazy, w załączniku:

- 1) wykaz obszarów i zadań – zawierający wskazanie obszarów programu i ogólny katalog zadań i dopuszczalnych zakupów i inwestycji;
- 2) wykaz inwestycji kluczowych – w którym zawarte będą konkretne inwestycje przewidziane w Programie, wraz ze szczegółowym wskazaniem finansowania i harmonogramu.

Zgodnie z wymogami ustawy, dla inwestycji wieloletnich ujętych w wykazie inwestycji kluczowych przewiduje ciągłość finansowania w całej perspektywie realizacji inwestycji.

Projektowana regulacja nie jest objęta z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.

Projekt, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie będzie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Wiesław Leśniakiewicz – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Michał Pawłowski – Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego w MSWiA, tel. 47 728 52 07 e-mail: sekretariat.dolizk@mswia.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia 16 stycznia 2026 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: (materiał informacyjny)</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową zawartość Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, mając na uwadze zapewnienie sprawnego i przejrzystego planowania finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz ciągłość planowania inwestycji wieloletnich przewidzianych w Programie. Rozporządzenie zaprojektowano z uwzględnieniem doświadczeń w realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r. W projekcie nowego rozporządzenia uporządkowano strukturę Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. W szczególności doprecyzowano elementy Programu, które okazały się istotne w toku praktycznego stosowania Programu, pominięto natomiast niektóre części niezawierające praktycznej wartości normatywnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje, że Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej będzie się składał z:

- 1) wskazania okresu realizacji Programu;
- 2) części diagnostycznej;
- 3) części ewaluacyjnej;
- 4) części finansowej;
- 5) wykazu obszarów i zadań;
- 6) wykazu inwestycji kluczowych.

Część diagnostyczna zawiera omówienie stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, analizę ryzyka oraz wskazanie kluczowych zadań w okresie realizacji Programu. Część ewaluacyjna zawiera omówienie w niezbędnym zakresie stanu realizacji Programu za poprzedni okres, w tym wskazanie kluczowych zadań do kontynuacji. Część finansowa zawiera określenie planowanej wysokości corocznych środków przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 155 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w podziale na poszczególnych dysponentów i z podziałem na poszczególne lata realizacji Programu.

Program będzie zwierniał również dwa wykazy, w załączniku:

- 1) wykaz obszarów i zadań – zawierający wskazanie obszarów programu i ogólny katalog zadań i dopuszczalnych zakupów i inwestycji;
- 2) wykaz inwestycji kluczowych – w którym zawarte będą konkretne inwestycje przewidziane w Programie, wraz ze szczegółowym wskazaniem finansowania i harmonogramu.

Zgodnie z wymogami ustawy, dla inwestycji wieloletnich ujętych w wykazie inwestycji kluczowych przewiduje ciągłość finansowania w całej perspektywie realizacji inwestycji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Warstwę metodologiczną Programu, w szczególności w zakresie analizy ryzyka, oparto na koncepcji Simple Critical Infrastructure Map (SCIM) i sześciu zasadniczych kategorii zagrożeń zdrowia i życia.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty ochrony ludności	Brak danych na poziomie centralnym odnośnie wielkości grupy podmiotów ochrony ludności	–	Realizacja Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej

Organy ochrony ludności	Wojewodowie – 16, starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu – 380, wójtowie – 2479.	Dane własne	Realizacja Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej
-------------------------	---	-------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).
Projekt zostanie przekazany również do zaopiniowania wojewodom oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (NFZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt nie będzie miał wpływu na sytuacje przedsiębiorców, gospodarstwa domowe, rodzinę, osoby starsze i niepełnosprawne	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu			
☐ nie dotyczy			
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: nie dotyczy			
9. Wpływ na rynek pracy			
Projekt nie będzie miał wpływu na rynek pracy.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☒ mienie państwowe ☒ inne: bezpieczeństwo publiczne	
		☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu		Proponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na ww. obszary zapewniając sprawną realizację zadań wynikających z ustawy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Z dniem wejścia w życie projektowanej regulacji.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Ewaluacja funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej będzie dokonana na potrzeby opracowania kolejnego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak.			